

Wstęp

Podobnie jak w latach ubiegłych Biblioteka udostępniała swoje zbiory w obu czytelnich: w Poznaniu, w Pałacu Działyńskich oraz w Zamku w Kórniku. Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych oraz Pracownia Fotograficzna przygotowywały kopie, mikrofilmy, skanowania i fotografie materiałów wskazanych przez indywidualnych czytelników, współpracujące z nami inne placówki biblioteczne lub przez własne działy merytoryczne.

Informacje i zestawienia tabelaryczne zawarte w niniejszym sprawozdaniu dają obraz wszystkiego, co zostało w minionym roku wykonane w zakresie gromadzenia i opracowywania nowych zakupów i darowizn, a także zasobu rękopisów i starych druków, grafik i fotografii oraz konserwacji zarówno piśmiennictwa, jak i muzealiów.

W 2008 r. rozpoczęto w Bibliotece Kórnickiej realizację następujących projektów badawczych własnych finansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

1. *Polonia Major – Fontes*, pod kierunkiem mgr Jolanty Mazurek rozpoczął w czerwcu 2008 r. realizację projektu badawczego - *Polonia Maior – fontes*, numer projektu: N N108 095034. Do końca roku zebrano do edycji elektronicznej szereg ważnych rękopiśmiennych źródeł do dziejów Wielkopolski XIII – XVIII.
2. *Katalog rękopisów staropolskich Biblioteki Kórnickiej XVI-XVIII w. T. 3 i 4.*- kierownik mgr Magdalena Marcinkowska. Po zatwierdzeniu do finansowania tego projektu przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i podpisaniu umowy w dniu 12 września 2008 r. (numer projektu N N108 035435), Dyrekcja Biblioteki Kórnickiej, zatrudniła dwóch doświadczonych badaczy rękopisów (dr Jacek Jaskulski oraz dr Korneliusz Kaczor), aby przyspieszyć prace nad opracowaniem rękopisów staropolskich. Do końca 2008 r. opracowano kilkadziesiąt kolekcji, w tym liczne dokumenty polskich władców oraz zbiory aktowe polskich urzędów.
3. *Drukarstwo Wielkopolskie XVI-XVIII w.* – kierownik Wanda Karkucińska. Ostatecznym celem tego projektu (N N108 035535) jest sporządzenie elektronicznej bazy danych wszystkich starodruków wielkopolskich, spośród których aż 27% to unikaty, czyli starodruki istniejące tylko

w jednym egzemplarzu. Do końca 2008 r. znaczną część materiałów zebranych w wyniku kwerendy przekształcono w rekordy przyszłej bazy danych.

4. *Dziennik barona Tassila von Heydebranda z podróży dookoła świata* – kierownik Maria Łuczak; (N N108 252335).
5. *CACAO – Cross-language Acces to Catalogues and on-line libraries*. Projekt z grudnia 2007 roku, współfinansowany przez Unię Europejską, mający na celu zapewnienie wielojęzycznego dostępu do katalogów on-line bibliotek oraz do zamieszczanych przez nie treści cyfrowych.

W 2008 r. Biblioteka Kórnicka podjęła starania o uzyskanie nowych grantów naukowych i włączyła się wraz z innymi bibliotekami i jednostkami naukowymi w prace, których celem było wygenerowanie programu strategicznego, którego realizacja obejmowałaby digitalizację m. in. najcenniejszych zbiorów bibliotecznych w Polsce.

Z prac inwestycyjnych należy przede wszystkim wymienić wykonane w końcu grudnia 2008 r. prace renowacyjne ściany bocznej Pałacu Działyńskich od strony ulicy Franciszkańskiej. Prace te były sfinansowane przez Konserwatora Miejskiego, Panią mgr Marię Strzałko. Ze skromnych funduszy Biblioteki Kórnickiej dokonano wymiany od strony ulicy Franciszkańskiej starych rynien na nowe miedziane. Nie udało się niestety pozyskać środków na remont mostu zamkowego, zamkniętego we wrześniu 2008 r. przez Powiatowy Urząd Nadzoru Budowlanego. Obiecane pieniądze z rezerwy budżetu państwa (1 milion złotych) nigdy nie dotarły do Biblioteki Kórnickiej. W grudniu 2008 r. BKPAN złożyła wniosek o sfinansowanie tego remontu do kilku instytucji, w tym też do Starostwa Powiatowego w Poznaniu. W 2008 r. udało się sporządzić wszelką dokumentację konieczną do przeprowadzenia renowacji tegoż mostu. Nie było to łatwe ze względu na brak odpowiednich funduszy. W ramach prac przygotowawczych do planowanej rewitalizacji przedsiębiorstwa PGNiG i Enea doprowadziły do zamku Kórnickiego nowe łącza gazowe i elektryczne, usuwając tym samym zagrożenie katastrofą w wypadku zawalenia się mostu.

Rok 2008 był niezwykle trudny pod względem finansowym ze względu na chroniczny brak funduszy, otrzymywanych z budżetu państwa. Z tej trudnej sytuacji Biblioteka Kórnicka PAN starała się wyjść poprzez uzyskanie dodatkowych funduszy z projektów naukowych, z dotacji Fundacji „Zakłady Kórnickie” i z ciągłego poszukiwania oszczędności. Dzięki pozyskaniu grantów udało się zakupić nową infrastrukturę informatyczną (komputery, drukarki,

serwery), wsparcie „Zakładów Kórnickich” pozwoliło na dodatkowe zakupy książek oraz na sfinansowanie wykonania dokumentacji remontowych; reforma telefonii oraz bardzo dobre działanie Komisji Zakupów przyczyniło się do obniżenia niektórych kosztów.

Najważniejszym sukcesem było wprowadzenie do pakietu ustaw dotyczących nauki przepisów przewidujących finansowanie Biblioteki Kórnickiej PAN w przyszłości przez MNiSW w ramach dwóch strumieni finansowania, przy jednoczesnym pozostawieniu Biblioteki w ramach struktur PAN-u. Nowe zasady finansowania – jeżeli nie zajdą jakieś nieprzewidziane okoliczności – będą obowiązywać od 2010 r.

I. Sprawy organizacyjne

1. Statut Biblioteki

Aktualnym i nadal obowiązującym pozostaje statut nadany Bibliotece Kórnickiej w drodze decyzji nr 76 Prezesa Polskiej Akademii Nauk z dnia 29 grudnia 2006 r. To dokument kluczowy w kwestii zasad codziennego funkcjonowania tak ważnej i zasłużonej dla kultury narodowej placówki, jaką bez wątpienia jest Biblioteka Kórnicka. Mimo upływu czasu nie doczekaliśmy się jednak oczekiwanego od wielu lat załącznika do decyzji Prezesa PAN oddającej nam w zarząd, bądź inną formę użytkowania te zabytkowe nieruchomości w Kórniku i Poznaniu, którymi Biblioteka faktycznie administruje. Ostatni opracowany przez nas wykaz takich nieruchomości z wszystkimi wymaganymi szczegółami przesłany został do Biura Zarządzania Majątkiem Kancelarii PAN 28 października 2008 r., ale i wcześniej składaliśmy podobne dokumenty pod tym samym adresem, niestety, jak dotąd, bezskutecznie.

Problem braku umocowania prawnego w tym zakresie jest szczególnie widoczny i dotkliwie odczuwalny w momencie konieczności przeprowadzenia jakichkolwiek prac remontowych czy konserwatorskich oraz podejmowania starań o uzyskanie pomocy ze źródeł pozabudżetowych na ich sfinansowanie. Także wynajem powierzchni niewykorzystywanych przez bibliotekę, przede wszystkim w Pałacu Działyńskich w Poznaniu staje się niemożliwy wobec braku dokumentu nadającego tytuł prawny do obiektu, czy choćby pełnomocnictwa Prezesa Polskiej Akademii Nauk do dysponowania tym obiektem, bądź jego częścią w określonym celu.

2. Kolegium

Comiesięczne spotkania kolegium kierowniczego biblioteki poświęcone były sprawom bieżącym, ważnym z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania wszystkich jej działów: gromadzenia, opracowania, magazynowania, digitalizacji i udostępniania zbiorów, zagadnieniom dotyczącym konserwacji piśmiennictwa i muzealiów, działalności wydawniczej i promocyjnej, planowanym i przeprowadzanym remontom w obiektach użytkowanych przez bibliotekę, oraz pracom organizacyjnym związanym z konkursami grantowymi, do których biblioteka zdecydowała się przystąpić.

3. Rada Naukowa

W minionym roku odbyły się dwa posiedzenia Rady:

- 9 kwietnia, poświęcone omówieniu przez dyrektora instytucji, profesora Tomasza Jasińskiego stanu i perspektyw badań naukowych w Bibliotece Kórnickiej oraz przyjęciu Regulaminu Rady Naukowej B.K. opracowanego przez prof. Tomasza Naganowskiego i
- 18 listopada, podczas którego dyrektor biblioteki profesor Tomasz Jasiński przedstawił sprawozdanie z działalności placówki za rok 2008, a mgr Ewelina Nowak, kierownik Działu Gromadzenia biblioteki omówiła zasady polityki zakupu książek i czasopism.

Posiedzenie pierwsze odbyło się w Zamku Kórnickim bez udziału: prof. dr hab. Gerarda Labudy, prof. dr hab. Jacka Fisiaka, prof. dr hab. Michała Iwaszkiewicza, prof. dr hab. Marceliego Kosmana, prof. dr hab. Jacka Wiesiołowskiego oraz dr Wandy Karkucińskiej, którzy swoją nieobecność usprawiedliwili.

Zaproponowano następujący porządek obrad:

1. Ogłoszenie komunikatów przez dyrektora Biblioteki Kórnickiej, prof. dr. hab. Tomasza Jasińskiego.
2. Omówienie stanu i perspektyw badań naukowych w Bibliotece Kórnickiej przez dyrektora Biblioteki Kórnickiej, prof. dr. hab. Tomasza Jasińskiego.
3. Przyjęcie regulaminu Rady Naukowej w autorskim opracowaniu prof. dr. Tomasza Naganowskiego.
4. Przyjęcie protokołu posiedzenia Rady Naukowej z dnia 22 października 2007 r.
5. Wolne głosy i wnioski.

Przewodniczący Rady Naukowej, prof. dr hab. Henryk Olszewski, otworzył posiedzenie i podziękował przybyłym członkom Rady Naukowej za przyjęcie

zaproszenia na obecne spotkanie. Zaznaczył, że głównym punktem obrad będą sprawy naukowe.

Następnie pogratulował: doc. Barbarze Wysockiej przygotowania kolejnego tomu *Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej*, prof. Antoniemu Gąsiorowskiemu - pięknej książki jubileuszowej, prof. Jerzemu Fogelowi - opracowania poświęconego dziejom Kórniku i Bnina oraz prof. Tomaszowi Naganowskiemu sporządzenia regulaminu Rady Naukowej Biblioteki Kórnickiej.

Prof. Henryk Olszewski poprosił prof. Tomasza Jasińskiego, by ogłosił kilka komunikatów.

Dyrektor Biblioteki Kórnickiej, odnosząc się najpierw do spraw majątkowych, omówił sytuację Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Powiedział, że odnowiony został już front Pałacu. Pochwalił przy tym kolor i precyzję fachowo wykonanej pracy. Dodał, że w obecnym roku budynek remontowany będzie od strony ul. Franciszkańskiej, a za rok od strony Wzgórza Przemysła. Zaznaczył, że pozostaną jeszcze do odrestaurowania: dach (obecnie w bardzo złym stanie) i okna. Wspomniał, że sprawdzenia wymagają fundamenty, gdyż istnieje prawdopodobieństwo osuwania się budynku wraz z całą skarpą. Planowane prace remontowe wymagają jednak pozyskania odpowiednich środków finansowych.

Później prof. Tomasz Jasiński poinformował, że pani syndyk, reprezentująca firmy „Supernova” i „Perły Starówek Polskich”, wyraziła zgodę na sprzedaż wysuwanych wobec Biblioteki roszczeń (w wysokości ok. 2 700 000 zł). Kupił ów dług - za cenę 30 000 zł - pan Kamil Wójcicki, reprezentujący Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ConCapital” z siedzibą w Woli Żaradzkiej. Pan Wójcicki chciałby dług odsprzedać. Tymczasem władze PAN przyjęły, opierając się na opinii jednej z warszawskich kancelarii prawnych, iż umowa, zawarta z upadłą spółką od początku była nieważna, a przez niedokończone działania remontowo – adaptacyjne inwestującego w 2006 roku podmiotu wartość Pałacu znacznie spadła. Sprawa weszła na drogę sądową z pozwem o odszkodowania z tego tytułu dla PAN.

Prof. Tomasz Jasiński powiedział następnie o tym, że w maju lub w czerwcu 2009 r. ukaze się kolejny, jubileuszowy zeszyt *Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej*. Zachowany zostanie przy tym dwuletni cykl ukazywania się pisma.

Dalej przedstawił sprawę zatrudnionego nadal w Bibliotece Kórnickiej profesora Stanisława Sierpowskiego.

W kolejnym komunikacie prof. Tomasz Jasiński omówił zmiany, jakie zaszły w dotychczasowym zatrudnieniu, przede wszystkim w Dziale Udostępniania i Dziale Gromadzenia biblioteki.

Następnie podziękował doc. Barbarze Wysockiej, za jej zaangażowanie w działalność wydawniczą Biblioteki Kórnickiej, jak też organizację „Czwartków Literackich”.

W dalszej kolejności wspomniał o budżecie roku 2009, na temat którego będzie rozmawiać z prezesem PAN, prof. Michałem Kleiberem.

Prof. Henryk Olszewski powiedział w tym momencie, że planuje spotkanie z członkami Prezydium PAN, by na tyle zainteresować ich sprawami Pałacu Działyńskich, żeby na walnym zebraniu, w czerwcu bieżącego roku, można już było przyjąć pewne konkretne postanowienia.

Z kolei prof. Witold Molik zapytał o możliwości zwiększenia funduszu na zakup rękopisów. Prof. Tomasz Jasiński odpowiedział, że na zakupy nowych i starych druków oraz rękopisów przeznaczona była w ubiegłym roku kwota 102 tys. zł. Przy okazji wspomniał, że ostatnio dokonany został zakup starego druku z 1612 r. za 1100 zł. Dodał, że ma zamiar uzyskać grant z wielkopolskich środków samorządowych na finansowanie zakupów. Wyraził też wdzięczność Fundacji „Zakłady Kórnickie” za to, że wspiera zakupy biblioteczne z własnego budżetu.

Głos zabrał następnie dr Zbigniew Kalisz, który powiedział, iż nie rozumie, dlaczego władze PAN nie zajęły dotąd jasnego stanowiska w sprawie Pałacu Działyńskich. Dziwił się też, jak mogło dojść do sprzedaży długów, ponieważ ich nabywca może w każdej chwili wejść na hipotekę Pałacu. Jego zdaniem Akademia powinna energicznie działać w tej sprawie i dobrze byłoby, gdyby Prezydium Wydziału Spraw Majątkowych PAN zadecydowało, co dalej z Pałacem. Jeśli byłoby to możliwe, dyrektor Biblioteki powinien uzyskać odpowiednie pełnomocnictwo, by móc swobodnie działać, względnie Akademia winna ogłosić konkurs na zagospodarowanie Pałacu.

Prof. Henryk Olszewski zakończył tę część obrad i poprosił zebranych o zatwierdzenie regulaminu Rady Naukowej Biblioteki Kórnickiej, zaznaczając, że został on opracowany przez prof. Tomasza Naganowskiego bardzo precyzyjnie.

Doszło do dyskusji na temat sformułowań poszczególnych punktów tego dokumentu. Zabierali w niej głos: prof. Witold Molik, prof. Antoni Gąsiorowski, prof. Tomasz Jasiński, prof. Tomasz Naganowski, prof. Ryszard Marciniak, dr Jan Maćkowiak i prof. Henryk Olszewski. Ostatecznie regulamin Rady został przyjęty.

Raz jeszcze prof. Henryk Olszewski oddał głos prof. Tomaszowi Jasińskiemu, który przedstawił „Stan i perspektywy badań naukowych w Bibliotece Kórnickiej PAN”. Dyrektor Biblioteki powiedział, że na początku swej działalności koncentrował się na sprawach administracyjnych. Teraz chciałby

zintensyfikować badania naukowe, na które zamierza pozyskać dodatkowe środki (granty). Następnie omówił stan prac i przygotowań w tej sprawie.

I. Grant międzynarodowy.

1. *Projekt CACAO*. Realizowany jest pod kierunkiem mgr Eweliny Nowak i mgr Jolanty Mazurek. Decyzja o udziale Biblioteki zapadła w ciągu zaledwie 2-3 dni. Prezes PAN wyraził zgodę na prowadzenie tego projektu. Opracowany zostanie system wyszukiwarki wielojęzycznej wspomaganą tłumaczem. Będzie można uzyskiwać synonimy w języku polskim i sześciu innych językach europejskich. Zostaną utworzone trzy portale tematyczne: matematyczny, geograficzny i literatury średniowiecznej.

II. Granty aplikowane do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. *Polonia Maior-Fontes*. Realizowany jest pod kierunkiem mgr Jolanty Mazurek. Uzyskał pozytywną opinię. Dzięki niemu udoskonalone zostaną badania nad przeszłością Wielkopolski. Wzbogacona zostanie podstawa źródłowa i przeprowadzona digitalizacja. Dofinansowanie ok. 170 000 zł.

31 stycznia 2008 r. aplikowane zostały kolejne trzy granty, które czekają na rozstrzygnięcie. Przygotowywanie grantów zostało zlecone firmie, której przedstawiciel przyjeżdża raz w miesiącu na konsultacje i codziennie telefonicznie uzgadnia z prof. Tomaszem Jasińskim dalsze projekty badawcze własne, rozwojowe strategiczne.

3. *Drukarnia wielkopolska XVI-XVIII wieku*. Realizowany będzie pod kierunkiem dr Wandy Karkucińskiej.

Stworzona zostanie baza danych, która obejmie stare druki wielkopolskie. Przeprowadzone zostaną kwerendy (m. in. w Berlinie, Pradze i Wiedniu), potem nastąpi digitalizacja rzadkich i trudno dostępnych druków i wreszcie opracowanie katalogu komputerowego. Planowane nakłady: 223 700 zł.

4. *Dziennik barona Tassila von Heydebranda z podróży dookoła świata*. Realizować będzie mgr Maria Łuczak.

Pruski dyplomata z Osiecznej - właściciel największej na świecie biblioteki szachowej, która po wojnie przekazana została Bibliotece Kórnickiej - pozostawił wspomnienia z podróży dookoła świata. Zostaną one odczytane i przełożone na współczesny język niemiecki, uzupełnione wstępem, przypisami, indeksami oraz ikonografią i przekładem na język polski i niemiecki. Planowane nakłady: 96 420 zł.

5. *Katalog rękopisów staropolskich Biblioteki Kórnickiej XVI-XVIII wiek. T.3*
i 4. Realizować będzie mgr Magdalena Marcinkowska.

Skatalogowane zostaną bardzo cenne materiały dotyczące historii i kultury polskiej. Znajdują się wśród nich źródła do panowania polskich władców, do dziejów polskiego parlamentaryzmu, do dziejów polskiego kościoła i duchowieństwa, akta prawno-majątkowe wielu znakomitych rodów ziemiańskich. Przygotowany zostanie w wersji tradycyjnej z indeksami i w wersji elektronicznej. Planowane nakłady: 113 440 zł.

6. *Opis podróży i pobytu na Sachalinie 1886-1892 Lucjana Jurkiewicza (ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej)*. Realizuje mgr Agnieszka Królczyk.

Jurkiewicz - Polak, odbywający służbę w wojsku rosyjskim - pozostawił interesujące opisy życia urzędników rosyjskich, przymusowych osiedleńców, ludności tubylczej. Ciekawiły go również tamtejsza przyroda, geografia, geologia. Szczególny charakter nadają dziennikowi liczne rusycyzmy. Przygotowane będą stosowne komentarze i przypisy.

7. *Listy z Turcji Jadwigi z Działyńskich Zamoyskiej z lat 1854-1855 (ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej)*. Realizują mgr Ewelina Nowak i mgr Mikołaj Potocki.

Jest to bardzo dobry zbiór kilkuset listów adresowanych przez Jadwigę z Działyńskich Zamoyską do rodziny. Zawarte są w nich m. in. niezwykle ciekawe opisy kontaktów z dyplomatami, urzędnikami, wojskowymi, arystokratami, jak również opisy pułku polskiego sformowanego przez męża Jadwigi, gen. Władysława Zamoyskiego. Ważne źródło do historii politycznej i obyczajowej. Termin końcowy opracowania: koniec lipca 2008 r.

III. Granty aplikowane do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (za pośrednictwem Fundacji „Zakłady Kórnickie”).

8. *Utworzenie cyfrowej kolekcji rękopisów i druków Józefa Marii Hoene-Wrońskiego (ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej)*. Zrealizuje mgr Łukasz Borowiak.

Rękopiśmienne i drukowane dzieła wybitnego matematyka i filozofa stanowią niezwykle cenną kolekcję w zbiorach Biblioteki Kórnickiej. Stworzona zostanie cyfrowa kolekcja tych materiałów, jak również materiałów o samym Wrońskim, co ułatwi uczonym z całego świata korzystanie z nich za pośrednictwem Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Przewidywany koszt realizacji: 201 000 zł. Wnioskowanie o dofinansowanie: 163 000 zł.

9. *Dofinansowanie publikacji “From Study on the History and Literature of Chess”. The II. International Seminar of Chess Historians in Kórnik (22-24 October 2007)*. Realizuje mgr Maria Łuczak.

Publikacja obejmuje 21 referatów w języku angielskim i niemieckim oraz streszczenie, przemówienia, program, fotografie. Przewidywany koszt realizacji:

18 450 zł. Wnioskowane dofinansowanie: 16 050 zł. Wkład własny Biblioteki: 3 200 zł.

IV. Granty aplikowane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

10. *Biblioteka Kórnicka Online*. Program powszechnego udostępniania, zabezpieczenia, digitalizacji i opracowania najcenniejszych zbiorów. Zrealizują wszystkie działy Biblioteki Kórnickiej.

Udostępnione zostaną społeczeństwu interaktywnie najwartościowsze zbiory biblioteczne, zwłaszcza poprzez ich zdigitalizowanie i opracowanie – bibliograficznie, katalogowo i z bazą ikonograficzną. Przewidywany koszt realizacji: 3 000 000 zł.

V. Granty aplikowane w ramach wielkopolskiego regionalnego projektu operacyjnego (za pośrednictwem innych bibliotek: Biblioteki Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Biblioteki Raczyńskich i Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk).

11. *Digitalizacja, archiwizacja i konserwacja druków wielkopolskich zaliczanych do Narodowego Zasobu Bibliotecznego i udostępnienie ich w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej*.

Prace podzielone są na kilka etapów. Pierwszy etap obejmuje druki z lat 1801-1863 (zbiór ten został już wydodrębniony). Będzie realizowany w latach 2007-2013. Drugi etap obejmie druki z lat 1864-1890, trzeci lata 1891-1918, czwarty lata 1919-1939 i piąty okres drugiej wojny światowej.

Żadna biblioteka nie posiada w swych zbiorach kompletu druków wielkopolskich. Często stan ich zachowania jest zły. Będą odrestaurowane, zdigitalizowane i udostępnione w formie cyfrowej w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej. Koszt pierwszego etapu: 3 000 000 zł.

12. *Retrokonwersja katalogu druków XIX-XXI wieku Biblioteki Kórnickiej PAN*.

Powstanie elektroniczny katalog druków XIX i XX wieku z zasobów Biblioteki Kórnickiej. Prace podzielone są na dwa etapy. Etap pierwszy obejmie druki z lat 1800-1918. Wówczas wpisanych zostanie 60 tysięcy druków, stanowiących pełną bazę druków XIX wieku i z początku XX wieku. Koszt pierwszego etapu: 400 000 zł. Nie wiadomo jeszcze do kogo Biblioteka zwróci się w sprawie niezbędnych środków.

VI. Granty wydawnicze finansowane w ramach DWB lub innych środków.

13. *Generałowa Jadwiga Zamoyska (1831-1923). Życie i dzieło*, Katarzyna Czachowska.

Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem prof. Witolda Molika. Dobrze opracowana monografia ukazująca postać córki Tytusa Działyńskiego w różnych aspektach jej życia. Ze względu na to, że nie było recenzji wydawniczych, nie wiadomo jeszcze, kiedy będzie opublikowana. Potrzebna jest też obróbka stylistyczna.

14. *Kalendarium życia Władysława Zamoyskiego*. Opracowuje mgr Maria Łuczak.

Będzie to szersza wersja kalendarium, które znalazło się w pracy zbiorowej poświęconej Władysławowi Zamoyskiemu („Władysław Zamoyski 1853-1924”, Kórnik-Zakopane 2003). Liczyć będzie około 200 stron.

15. *Wspomnienia z młodości Heleny z Czarторыskich Plater-Zyberk*. Opracowuje mgr Mirosław Kwieciński.

Wnuczka Tytusa Działyńskiego wspomina swe dzieciństwo i lata panieńskie. Wspomnienia te są interesujące dla dziejów rodzin Działyńskich i Zamoyskich z Kórnika, Czarторыskich, jak również dla dziejów ówczesnej Wielkopolski. Rodzina wyraziła zgodę na publikację.

Opracowanie redakcyjne wymaga zidentyfikowania wielu osób i wydarzeń. Istotne będzie też uzupełnienie pamiętnika o właściwą ikonografię.

VII. Własne projekty grantów.

16. *Zbiór dokumentów małopolskich z lat 1257-1420* wydanych w ośmiu tomach przez S. Kurasia (w latach 1962-1975) w wersji elektronicznej. Opracował dr Rafał Prinke przy współpracy mgr Agnieszki Królczyk.

Jest to zbiór 2570 dokumentów do dziejów średniowiecznej Małopolski. Wersja elektroniczna ułatwi dostęp do nich licznemu gronu historyków.

Następnie głos zabrał prof. Henryk Olszewski, który najpierw wyraził podziw dla poczyniń i zamierzeń prof. Tomasza Jasińskiego, a potem zainteresował się sprawą kontynuacji dotychczasowych wydawnictw: serii urzędniczej, „Tomicianów” i „Litesów”.

Dyrektor Biblioteki odpowiedział, że właśnie ukazał się nowy tom „urzędników”. Wspomniał przy tym, że ważne dla humanistów byłoby zdigitalizowanie wszystkich dotąd opublikowanych tomów. Stwierdził następnie, że obowiązkiem Biblioteki Kórnickiej jest wydawanie „Tomicianów” i „Litesów”. Podjął nawet próbę wydania „Litesów”, ale się nie powiodła. W jego ocenie rękopis prof. Heleny Chłopockiej musiałby zostać przeredagowany, a

najlepiej opracowany na nowo. Korzystniej natomiast - jego zdaniem - przedstawia się sprawa edycji „Tomicianów”. Wśród pracowników Biblioteki są polonistki z bardzo dobrą znajomością łaciny (po specjalnych kursach). W przyszłości mogłyby być wykorzystane przy redakcji kolejnych tomów tego wydawnictwa.

Także prof. Antoni Gąsiorowski wyraził się z uznaniem o działalności i planach prof. Tomasza Jasińskiego. Powiedział potem, że publikowanie „Litesów” stanowić może pewien problem. Zaproponował, by rękopis z 1339 r. (opracowywany przez prof. Helenę Chłopocką) odłożyć „ad acta”, a skupić się na tym z roku 1422.

Prof. Tomasz Jasiński zapytał potem o prawa autorskie serii urzędniczej. Odpowiedział prof. Antoni Gąsiorowski, że właściwą twórczynią serii jest Biblioteka Kórnicka, we współpracy z Instytutem Historii UAM. Od 1985 roku publikacja ta finansowana przez Bibliotekę Kórnicką z dotacji Polskiej Akademii Nauk.

Prof. Witold Molik pochwalił granty jako inne sposoby zmierzające do poprawy bytu pracowników. Podobała mu się sprawa publikowania materiałów Hoene-Wrońskiego. Nie był jednak pewien, jak z materiały sprawy poradzą sobie opracowujący: pamiętniki Jurkiewicza i listy z Turcji Jadwigi Zamoyskiej. Zwrócił uwagę na to, że prace redakcyjne przy takich materiałach wymagają dość obszernej wiedzy i doświadczenia.

Prof. Jasiński wyjaśnił, że opracowujący są osobami kompetentnymi. Mgr Agnieszka Królczyk współpracuje z Zakładem Europy Wschodniej Instytutu Historii UAM, pisze doktorat z historii XIX wieku. Mgr Ewelina Nowak i mgr Mikołaj Potocki mają pracę daleko zaawansowaną. Są świadomi, że powierzone zadanie trzeba wykonać bardzo dobrze.

Głos zabrała potem doc. Barbara Wysocka, która przypomniała o jubileuszu *Pamiętnika* i prosiła o redagowanie tekstów do nowego tomu. Odniosła się również do kalendarium Władysława Zamoyskiego.

Następnie dr Jan Maćkowiak powiedział, że od momentu objęcia stanowiska przez nowego dyrektora bardzo dużo zostało już zrobione. Granty – jego zdaniem – to oczywiście jedna z dróg polepszenia sytuacji materialnej pracowników Biblioteki. Trzeba jednak szukać środków na stałe pobory, a do tego zobowiązał się dyrektor Biblioteki. Stwierdził, że będzie dobrze, gdy uda się zrealizować choć część przedstawionych przez prof. Tomasza Jasińskiego zamierzeń.

Z kolei prof. Tomasz Naganowski życzył, by wszystkie plany powiodły się. Odnosząc się do grantów podkreślił, iż ważne jest by prawa własności

intelektualnej były przestrzegane poprzez zawieranie precyzyjnie sporządzonych umów z wykonawcami.

Prof. Ryszard Marciniak podkreślił wagę gromadzenia zbiorów. Jego zdaniem najważniejsza jest dokumentacja zbiorów. W jego ocenie nie jest możliwa do zrealizowania w krótkim czasie praca nad 3 i 4 tomem „Katalogu rękopisów staropolskich”.

Prof. Paulina Buchwald-Pelcowa uznała, że należy szczególny nacisk położyć na wydawnictwa, co Biblioteka robi, trzeba jednak starać się o dotacje, co czynią wszyscy wydawcy. Również ona uznała sytuację finansową Biblioteki za skandaliczną.

W końcu prof. Henryk Olszewski poprosił o przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady.

W wolnych głosach i wnioskach prof. Henryk Olszewski przypomniał o jubileuszu 80-lecia prof. Jerzego Wiślockiego. Zdaniem przewodniczącego Rady Naukowej należałoby przygotować skromną uroczystość, mając wszelako na uwadze obecny stan zdrowia jubilata.

Drugie posiedzenie Rady Naukowej odbyło się 18 listopada. Swą nieobecność usprawiedliwili: prof. dr hab. Gerard Labuda, prof. dr hab. Jacek Fisiak, prof. dr hab. Michał Iwaszkiewicz, prof. dr hab. Witold Molik i prof. dr Tomasz Naganowski.

Zaproponowano następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i komunikaty.
2. Sprawozdanie dyrektora Biblioteki Kórnickiej z działalności w 2008 r.
3. Polityka zakupu książek.
4. Wolne głosy i wnioski.

Przewodniczący Rady Naukowej, prof. dr hab. Henryk Olszewski, otwierając posiedzenie wspominał o śmierci prof. dr hab. Jerzego Wiślockiego, długoletniego dyrektora Biblioteki Kórnickiej PAN, później także przewodniczącego Rady Naukowej Biblioteki, człowieka niezwykle zasłużonego dla tej instytucji. Chwilą ciszy uczczono Jego pamięć.

Następnie prof. H. Olszewski poinformował, że pamięci prof. J. Wiślockiego poświęcony zostanie jeden z zeszytów „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej”. Potem oddał głos doc. Barbarze Wysockiej, która przypominała, że najbliższy, jubileuszowy, 29 zeszyt „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej” ukaże się w przyszłym roku. Wydany zostanie w 80-tą rocznicę pojawienia się tego pisma po raz pierwszy. Ów najnowszy zeszyt dedykowany będzie prof. J. Wiślockiemu. Znajdą się w nim: artykuł biograficzny pióra prof. dr hab. Krzysztofa Krasowskiego,

wspomnienia o zmarłym dyrektorze, opis uroczystości pożegnania w Pałacu Działyńskich w Poznaniu oraz bibliografia jego prac. Doc. B. Wysocka nie wykluczyła umieszczenia w nim również kalendarium życia prof. J. Wiślockiego, lecz uzależniła to od postaci artykułu biograficznego. Prof. H. Olszewski dodał, że w zeszycie 2 tomu 60 „Czasopisma Prawno-Historycznego” (ukáže się na przełomie XI i XII 2008 r.) umieszczony również będzie artykuł biograficzny poświęcony prof. J. Wiślockiemu, także autorstwa prof. K. Krasowskiego.

Później prof. H. Olszewski mówił o tym, że w bieżącym roku mija 30 lat od śmierci prof. dr. hab. Stefana Weymana, dyrektora Biblioteki Kórnickiej w latach 1959-1977. Jego osobie poświęcona została audycja radiowa. Prof. Tomasz Jasiński nadmienił przy tym, że inicjatorem uczczenia zmarłego dyrektora był jeden z pracowników Biblioteki, mgr Jan Łuczak. Poinformował także członków Rady o tym, że wystąpiono do władz miasta Kórnik, by w przyszłości - jednej z nowych ulic - nadane zostało imię prof. S. Weymana i wiadomo już, że wyraziły one na to swą zgodę.

Przewodniczący Rady Naukowej poprosił potem dyrektora biblioteki, prof. Tomasza Jasińskiego o przedstawienie sprawozdania z działalności instytucji w 2008 r.

Dyrektor mówił najpierw o pięciu realizowanych już przez pracowników biblioteki projektach badawczych i problemach tym realizacjom towarzyszących.

Następnie prof. T. Jasiński poinformował członków Rady o wnioskach złożonych do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o finansowanie nowych projektów badawczych. Są to: „Opis podróży i pobytu na Sachalinie 1886-1892 Lucjana Jurkiewicza” (tzw. projekty własne, projektodawca - mgr Agnieszka Królczyk) oraz „Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII-XVIII wieku. Spisy-baza danych” (tzw. projekty rozwojowe, projektodawca - prof. T. Jasiński). W przypadku tego ostatniego uznano jednak, że grant ma charakter badawczy, więc nastąpiła odmowa.

Dalej prof. T. Jasiński mówił o wnioskach złożonych w Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, która sama nie będzie stroną finansującą, ale zajmie się znalezieniem instytucji mogących rozpocząć poszukiwania źródeł finansowania zgłoszonych projektów. Dotyczą one przeprowadzenia koniecznych prac rewitalizacyjnych elewacji zamkowej i stolarki okiennej oraz wymiany poszycia dachowego nad Zamkiem Kórnickim, remontu mostu kamiennego wraz z fosą otaczającą Zamek, renowacji połaci dachowej i stolarki okiennej w Pałacu Działyńskich, rozszerzenia i uzupełnienia systemów alarmowych w Zamku, w szczególności zaś w pomieszczeniach muzealnych i magazynach starodruków,

ponadto komputeryzacji katalogu druków nowych oraz zakupu programów digitalizacyjnych i aparaturowych.

Potem dyrektor przedstawił planowane wnioski o finansowanie projektów badawczych. Przede wszystkim wymienił rozległy Program Strategiczny dotyczący interdyscyplinarnej, interaktywnej, humanistycznej informacji naukowej. Dalej skierowany za pośrednictwem Fundacji „Zakłady Kórnickie” do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek o wydanie drukiem „Materiałów z II Konferencji Szachowej”, następnie drugi wniosek dotyczący kalendarium życia hr. Władysława Zamoyskiego (oba zrealizuje mgr M. Łuczak) i wreszcie wniosek adresowany do Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu (wspólnie z Biblioteką Uniwersytecką UAM, Biblioteką PTPN oraz Biblioteką Raczyńskich) „Digitalizacja i konserwacja dziewiętnastowiecznych druków wielkopolskich do 1863 roku”. Niestety, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej, dr Artur Jazdon musiał wstrzymać wniosek, przynajmniej przez rok, ze względu na realizację innych grantów.

W dalszej części profesor T. Jasiński przedstawił pakiet wniosków o finansowanie działalności artystycznej, muzealnej i literackiej Biblioteki Kórnickiej, w tym:

- kierowany do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosek o uzyskanie wsparcia finansowego „czwartków literackich” (Literatura i czytelnictwo- priorytet 1. Promocja literatury i piśmiennictwa kulturalnego),
- składany przez Fundację Zakłady Kórnickie wniosek o sfinansowanie mikrofilmowania zbiorów muzealnych i organizacji wystaw czasowych w ramach cyklu „Skarby Zamku Kórnickiego” (Dziedzictwo kulturowe – priorytet 2. Rozwój instytucji muzealnych),
- wniosek o pomoc finansową przy współorganizacji (Tomasz Raczkiewicz) koncertów muzycznych w Kórniku (Wydarzenie artystyczne – priorytet 1. Muzyka, teatr, projekty interdyscyplinarne) oraz
- zakup obiektów sztuki współczesnej mających na celu tworzenie reprezentatywnych zbiorów regionalnych, ich prezentację i popularyzację (Wydarzenie artystyczne – priorytet 2. Sztuki wizualne).

Kolejno omówił planowane wnioski remontowe i inwestycyjne skierowane do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

- wniosek *Remont mostu i fosi przy Zamku w Kórniku* (Dziedzictwo Kulturowe - Priorytet 1. Ochrona zabytków) oraz

- projekt *CYBERBUS - Mobilna Biblioteka Cyfrowa* (Dziedzictwo kulturowe - Priorytet 3. Tworzenie zasobów cyfrowych dziedzictwa kulturowego).

Oba wnioski mogą być złożone za pośrednictwem Fundacji „Zakłady Kórnickie”. Zaznaczył, że w przypadku prac rewitalizacyjnych prowadzonych przy budowlach kórnickich i finansowanych za pośrednictwem Fundacji konieczne byłoby pismo prezesa PAN o przekazaniu obiektów do dyspozycji Fundacji na okres remontu.

Wspomniał również o toczącym się nadal procesie sądowym w sprawie upadłości spółki Perły Polskich Starówek i wierzytelności z tym upadkiem związanych. Akademię i tym samym Bibliotekę Kórnicką reprezentują w sądzie dwie renomowane warszawskie kancelarie prawne. Stawiany jest między innymi wniosek o odwołanie syndyka masy upadłościowej spółki, wsparty obszerną opinią prawną wskazującą na szereg uchybień proceduralnych w jego postępowaniu. Na ogólną listę wierzytelności upadłego wpisane zostały wierzytelności należne Bibliotece z tytułu opłat czynszowych. Równolegle prowadzone są przez dyrekcję Biblioteki rozmowy z instytucjami i osobami prywatnymi zainteresowanym dokończeniem inwestycji w Pałacu Działyńskich.

Potem prof. T. Jasiński przeszedł do spraw prac remontowych i inwestycyjnych prowadzonych, bądź planowanych do przeprowadzenia w Pałacu Działyńskich i Domku Gotyckim w Poznaniu oraz w Zamku Kórnickim i jego otoczeniu. Nawiązał do dwóch ważnych dokumentów, które były podstawą do zamknięcia na czas remontu głównego wejścia do Zamku Kórnickiego.

We wrześniu Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, a początkiem października Wojewódzki Wielkopolski Konserwator Zabytków w Poznaniu polecił natychmiast wyłączyć grożący katastrofą budowlaną most z ruchu pieszego i skierować strumień turystów zwiedzających Zamek, lub korzystających ze zbiorów Biblioteki do wejścia bocznego, poprzez arboretum kórnickie i mostek drewniany. Użytkująca zabytkowy obiekt Biblioteka Kórnicka zobowiązana została do przeprowadzenia w terminie do 30 czerwca 2009 r. niezbędnych prac remontowych w obrębie obu wymienionych wyżej budowli, co w obliczu całkowitego braku bibliotecznych środków budżetowych zarówno w ubiegłym, jak i w bieżącym roku staje się zupełnie niewykonalne. Staraniem dyrektora biblioteki sprawą finansowania robót renowacyjnych udało się zainteresować wielkopolskich posłów na Sejm. Dzięki ich postawie i działaniom poselskim Biblioteka otrzymała pod koniec listopada 2008 r. obietnicę pomocy finansowej w wysokości 1 miliona złotych z rezerwy ogólnej budżetu państwa z obowiązkiem jednakże zakończenia wszelkich prac i rozliczenia inwestycji

z końcem roku budżetowego, tj. do 31 grudnia 2008r., co od początku wydawało się nierealne, nadto pieniądze te nigdy nie wpłynęły na konto Biblioteki.

W dalszej części wystąpienia członkowie Rady zostali zapoznani przez dyrektora z sytuacją kamienic przy placu Niepodległości w Kórniku.

Profesor Jasiński mówił też o współpracy naukowej: z Instytutem Języka Polskiego PAN, Biblioteką Uniwersytecką Uniwersytetu Jagiellońskiego i Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w zakresie humanistycznej informacji naukowej. Wspominał przy tym o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, które rozpatruje wielkie granty. Ważna jest współpraca z Hessische Akademie, Fundacją na Rzecz Nauki Polskiej, Fundacją „Zakłady Kórnickie, Bibliotekami Instytutowymi PAN, Wyższą Szkołą Umiejętności Społecznych, Wojewódzką Biblioteką Publiczną, Instytutem Dendrologii PAN, Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym oraz z Miejskim i Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Dobrze funkcjonują kontakty z PTPN, z władzami samorządowymi Urzędu Marszałkowskiego (marszałkiem Markiem Woźniakiem), miasta Poznania (wiceprezydentem Jerzym Stępnem), Powiatu Poznańskiego (starostą Janem Grabkowskim), z Urzędem Miasta i Gminy Kórnik (burmistrzem Jerzym Lechnerowskim), a także z wielkopolskimi posłami i senatorami - m.in. Markiem Zielińskim, Andrzejem Grzybem, Krystyną Łybacką i Filipem Libickim.

W dalszym ciągu swego wystąpienia dyrektor wspominał o sesjach naukowych, popularnonaukowych i spotkaniach organizowanych, bądź współorganizowanych przez Bibliotekę Kórnicką w latach 2007-2008 oraz wszelkich innych formach promowania tej instytucji.

W dyskusji, która wywiązała się po wystąpieniu dyrektora Biblioteki Kórnickiej udział wzięli:

- prof. Jerzy Fogel, który - odnosząc się do remontu mostu -przypominał, że Rada Naukowa wyraziła zgodę na to, by prace budowlane połączyć z badaniami geologicznymi. Zaproponował też ciekawą formę wykonania planowanych prac remontowych w zabytkowym budynku mieszkalnym nr 50 przy placu Niepodległości w Kórniku. Nawiązał ponadto do spraw porządkowania grobów zmarłych pracowników biblioteki.
- prof. Paulina Buchwald-Pelcowa wskazując na niezwykle bogatą działalność Biblioteki przy biernej w wielu sprawach postawie władz PAN. Zainteresowała ją także współpraca z Instytutem Języka Polskiego.

- prof. Marceli Kosman, który przyznał, że z uwagą śledził wystąpienie dyrektora Biblioteki, nie ma jednak pewności, czy trudna sytuacja w kraju pozwoli na realizację wszystkich tych zamierzeń. Zapytał potem o współpracę z wydawnictwem DiG.
- prof. Antoni Gąsiorowski, który szerzej poinformował zebranych o aktualnym stanie współpracy z wymienioną wyżej oficyną i dalszych planach wydawniczych związanych z serią urzędniczą Kontynuując swą wypowiedź prof. A. Gąsiorowski wyraził podziw dla działalności Biblioteki. Zauważył jednak, że granty są – w jego opinii - rozpaczliwym sposobem zdobycia pieniędzy. Dostrzegł także kłopoty wynikające z biernej postawy PAN. Zastanawiał się, czy nie należałoby przeciąć istniejących zależności.
- doktor Jan Maćkowiak, pozytywnie odbierając całość wystąpienia prof. T. Jasińskiego i wskazując, że może rzeczywiście warto pomyśleć o oddzieleniu się od PAN, zwłaszcza, że Biblioteka Kórnicka była w ostatnim okresie niezbyt dobrze traktowana. Zauważył przychyłność marszałka województwa wobec biblioteki i niezłe możliwości finansowe województwa. Jego zdaniem Rada Naukowa mogłaby wystąpić do marszałka, aby ten przejął i finansował dalszą działalność biblioteki.
- doktor Zbigniew Kalisz, kontynuując temat przynależności do PAN. Zauważył, że zarówno samorząd wojewódzki, jak i Fundacja *Zakłady Kórnickie* lepiej potrafiłyby dbać o interes tak zasłużonej dla kultury narodowej placówki, jaką jest, bez wątpienia, Biblioteka Kórnicka. Zaproponował podjęcie rozmów na ten temat podczas obrad Prezydium Poznańskiego Oddziału PAN. Jego zdaniem Fundacja mogłaby przejąć instytucję z racji historycznych. Wspomniał przy okazji o tym, że Fundacja chciałaby przejąć jedną oficyn, dawny budynek Szkoły Domowej Pracy Kobiet. Tymczasem nakłady na remont zniszczonego obiektu w wysokości 12 mln zł. przekraczają jego wartość. Akademia nie zgadza się przy tym na sprzedaż, ani na remont. Dr Z. Kalisz odniósł się też do sprawy Pałacu Działyńskich mówiąc, że obecna sytuacja nie może trwać w nieskończoność. Prezydium PAN zobowiązało się do rekompensaty ponoszonych w Pałacu strat, a sytuacja jest taka, że to Biblioteka sama utrzymuje ten zabytkowy i ważny dla miasta obiekt. Powiedział, że właściwie jest to porzucenie własności. Wspomniał też, że po odbytych rozmowach z prof. Tomaszem Jasińskim i prof. Andrzejem Legockim opracowany zostanie

plan finansowej pomocy dla Biblioteki Kórnickiej i Instytutu Dendrologii PAN, co wynika z ustawy o Fundacji.

- dr Maria Pelczar zwróciła uwagę na możliwość wystąpienia o niewygasanie przyznanych z budżetu państwa środków na sfinansowanie prac remontowych. Dała jako przykład Bibliotekę Gdańską, która się zbyt późno o to starała.
- prof. Ryszard Marciniak powiedział, że dr Z. Kalisz wypowiedział się bardzo realistycznie. Jego zdaniem jednak można jedynie teoretycznie rozważać odłączenie Biblioteki Kórnickiej od PAN.
- prof. H. Olszewski, który zwrócił uwagę na przygotowywany przez minister Barbarę Kudrycką projekt o Akademii. Zaproponował podjęcie przez Radę Naukową odpowiedniej uchwały i przedstawienia w niej stanu spraw związanych z aktualnym bytem biblioteki i sytuacją Pałacu Działyńskich.

Druga część posiedzenia Rady poświęcona była polityce gromadzenia zbiorów w Bibliotece Kórnickiej.

Na początku mgr Ewelina Nowak, kierownik Działu Gromadzenia, przedstawiła krótko „Podstawy profilu Biblioteki Kórnickiej i zasady gromadzenia zbiorów” wychodząc od czasów twórcy Biblioteki, Tytusa Działyńskiego i kończąc na współczesności. Potem postawiła członkom Rady Naukowej pytanie: czy dokonując zakupów należy uwzględniać przede wszystkim stare druki i znacznie ograniczyć przy tym nabywanie nowych książek, co byłoby zresztą nawiązaniem do działalności Tytusa Działyńskiego, czy też nie. Powiedziała, że obecnie głównymi czytelnikami Biblioteki są studenci i licealiści, którzy, w przypadku zawężenia zakupów nowych druków, byłiby pozbawieni nowości. Dodała jeszcze, że budżet przeznaczony na zakupy nie zmienia się od dawna, a ceny książek stale rosną.

W sprawie tej głos zabierali kolejno:

- dr J. Maćkowiak, wyrażając opinię, że zasób biblioteczny należy powiększać rozsądnie, ze znanstwem przedmiotu i w zależności od posiadanych pieniędzy.
- prof. H. Olszewski, który opowiedział się za tym, by na bieżąco kupować opracowania z zakresu historii, literatury i historii kultury.
- dr W. Karkucińska zwróciła uwagę na to, że w przypadku starych druków główną przeszkodą w ich nabywaniu są: ich wysoka cena oraz pierwszeństwo w zakupach Biblioteki Narodowej. Stwierdziła, że ważne jest, aby Biblioteka Kórnicka kupowała wszystkie te stare druki, których cena nie jest zbyt wysoka, a które jednocześnie uzupełnią jej zbiory. Uznała także, że nie należy rezygnować z zakupów druków nowych.

- prof. P. Buchwald-Pelcowa, zauważając, że nabywanie starych druków utrudnione jest również przez fakt istnienia wielu prywatnych kolekcji, których zamożni właściciele podbijają na aukcjach ceny, a przez to nie zawsze są one równe rzeczywistej wartości książki. Jej zdaniem, jeśli nadarzy się okazja, to należy z niej korzystać i stare druki kupować, przy czym dokonując tych zakupów należy przede wszystkim pamiętać o specyfice zbiorów Biblioteki Kórnickiej. Powinna ona bowiem gromadzić książki polskie z zakresu polskich dziejów i literatury polskiej.
- dr M. Pelczar, która podzieliła zdanie prof. P. Buchwald-Pelcowej. Dodała przy tym, odwołując się do wymagań stawianych Bibliotece Gdańskiej, że od bibliotek oczekuje się rozliczenia z liczby czytelników. Kompletując zatem zbiory specjalne nie należy – jej zdaniem – zapominać o tych czytelnikach, którzy poprawiają statystykę.
- doc. B. Wysocka mówiąc, że we współczesnym świecie istnieje niezwykle dużo publikacji, stąd przy prowadzeniu zakupów potrzeba rozważyć i zdecydowania, czy mają być one dokonywane pod kątem uzupełnienia istniejących już zbiorów, czy raczej dostosowania do potrzeb czytelników. Według pani docent należy kompletować zbiory w zakresie określonych tematów.
- prof. A. Gąsiorowski sugerując dofinansowanie kórnickiej biblioteki miejskiej, aby to raczej w niej młodzi ludzie poszukiwali interesujących ich pozycji. Stwierdził przy tym, że Biblioteka Kórnicka nie jest w stanie nabyć wszystkich tych dzieł, o które pytają czytelnicy. Zdaniem profesora powinna ona przede wszystkim kupować książki niezbędne do opracowywania własnych zbiorów i zbiorów innych właścicieli niż dzieła wydawane na bieżąco. Według profesora podobnie należy postępować w przypadku starych druków.
- prof. J. Wiesiołowski, który podkreślił, że powinno się zadbać o to, aby nie obniżyła się renoma Biblioteki. Jego zdaniem należy kupować głównie stare druki: cimelia i druki wielkopolskie, by stopniowo uzupełniać istniejącą kolekcję. Poza tym zdecydowanie opowiedział się za tym, by ograniczyć dostęp do cennych zbiorów dzieciom i młodzieży. Podobnie jak prof. A. Gąsiorowski uznał, że lepiej byłoby dofinansować miejscową bibliotekę publiczną, aby to właśnie ona realizowała potrzeby młodych czytelników. Nadmienił, że może pomógłby w tym marszałek województwa. Jego zdaniem Biblioteka Kórnicka powinna nastawić się na wyspecjalizowanego czytelnika.

- mgr E. Nowak, która podkreśliła fakt, że zarówno studenci jak i młodzież licealna to potencjalni przyszli naukowcy, a Biblioteka nie może istnieć bez czytelników.
- ponownie prof. P. Buchwald-Pelcowa, która stwierdziła, że istotnie biblioteka powinna służyć ludziom, dodała jednak, że może warto zainteresować marszałka i wesprzeć finansowo bibliotekę publiczną. Raz jeszcze podkreśliła, że Biblioteka Kórnicka powinna szczególnie troskliwie zbierać polonica XVI-wieczne i druki wielkopolskie. Zdaniem pani profesor istotna byłaby też troska o proveniencję istniejących kolekcji dziewiętnastowiecznych.
- prof. R. Marciniak, który skierował uwagę zebranych na to, że Tytus Działyński gromadził książki jako dzieła kultury polskiej, a także to wszystko, co było źródłami do dziejów. Według niego to inne biblioteki powinny być wykorzystywane w procesie nauki i wychowania, niekoniecznie zaś Biblioteka Kórnicka. Także i on stwierdził, że powiększając zbiory należy koncentrować się na drukach z XVI wieku i drukach wielkopolskich. Jego zdaniem preferować wypada opracowania dotyczące historii narodowej.

Kończąc tę część posiedzenia prof. H. Olszewski stwierdził, że należy zachować dotychczasowy profil zbiorów.

Prof. T. Jasiński obiecał, że na następne posiedzenie Rady Naukowej zostanie przygotowany dokument o priorytetach zakupu książek i współpracy z innymi bibliotekami oraz instytucjami: Instytutem Historii i Instytutem Polonistyki.

Prof. J. Wiesiołowski zaproponował, by włączyć w to także: Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Kultury „Zamek”.

W ostatnim punkcie posiedzenia poruszono sprawę kamiennych ciosów z kościoła w Inowrocławiu, które włączył do zbiorów Tytus Działyński. Prof. T. Jasiński poinformował o piśmie, które w sprawie rozważenia zwrotu owych ciosów otrzymał. Podpisał je ksiądz proboszcz kościoła p.w. Imienia NMP w Inowrocławiu i dyrektor miejscowego muzeum. Ksiądz kan. Tadeusz Kościelny pragnie odzyskać ciosy i umieścić je w murach odrestaurowanego kościoła. Muzeum kórnickie – zdaniem księdza - może otrzymać wykonane przez nich kopie.

W krótkiej dyskusji na ten temat udział wzięli: prof. J. Fogel, dr W. Karkucińska, prof. H. Olszewski, prof. T. Jasiński, prof. J. Wiesiołowski i dr J. Maćkowiak. Dyrektor Biblioteki Kórnickiej zapewnił zebranych, że będzie szukał prawnego rozwiązania powstałej kwestii.

4. Kontrole

W minionym roku Biblioteka Kórnicka nie była poddawana kontrolom ze strony Kancelarii Polskiej Akademii Nauk ani w zakresie realizacji zadań budżetowych i gospodarowania środkami finansowymi, ani też w kwestii wykonywania prac remontowych i inwestycyjnych, lub prowadzenia dokumentacji kadrowej itp. Kontrolowana była – dwukrotnie działalność archiwum bibliotecznego, o czym piszemy w części poświęconej działalności merytorycznej biblioteki.

5. Kadra

Pierwszym pracownikiem przyjętym do pracy w styczniu minionego roku była dr Magdalena Biniś-Szkopek. Objęła kierownictwo Działu Udostępniania i czytelnię w Pałacu Działyńskich w Poznaniu po przejściu na emeryturę wieloletniej pracowniczki biblioteki, Barbary Chrzan. W lutym do Działu Elektronicznych Tekstów Humanistycznych dołączyła, po odbyciu wcześniej tamże praktyki, Monika Chuda. Niestety jej kontakt z biblioteką trwał krótko, tylko do miesiąca października 2008 r.

W marcu Dział Ruchu Turystycznego uzyskał nowego pracownika – Ewę Górską, a w kwietniu, po zmianie stanowiska pracy Marii Wróż, jej miejsce w Dziale Opracowania Nowych Druków i Czasopism zajęła Sonia Drygas.

W maju zespół poznańskiego oddziału biblioteki w Pałacu Działyńskich uzupełniły: Joanna Sobieraj, jako młodszy dokumentalista w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych oraz Agnieszka Józwiak, w charakterze woźnej.

Dnia 1 września, po krótkiej przerwie powrócił do biblioteki w niepełnym wymiarze czasu pracy dr Zbigniew Kalisz, któremu powierzono obowiązki starszego specjalisty do spraw rozwoju biblioteki.

W listopadzie pracę na stanowisku adiunkta w Dziale Zbiorów Specjalnych podjął kolejny nasz były pracownik, dr Korneliusz Kaczor. W tym samym miesiącu młodszym dokumentalistą w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych został Adam Fludra.

W grudniu Dział Zbiorów Specjalnych uzyskał kolejnego pracownika – stanowisko adiunkta objął dr Jacek Jaskulski.

Na przestrzeni roku szeregi ludzi zawodowo związanych z biblioteką opuścili:

- z końcem stycznia Maciej Wójcik, młodszy dokumentalista z Działu Elektronicznych Tekstów Humanistycznych,

- z końcem kwietnia – Lucyna Michałowska, woźna i Maria Nowicka, dokumentalistka z DETH,
- 5 września - Maciej Pietrowicz, dokumentalista w DETH,
- 13 października - Monika Chuda, o czym pisaliśmy już wyżej oraz
- w związku z przejściem na emeryturę - Irena Potocka, znakomita bibliotekarka z ogromną wiedzą i długoletnim doświadczeniem, bardzo ceniony, powszechnie lubiany i szanowany pracownik Działu Opracowania Nowych Druków i Czasopism.

Z końcem sierpnia, w związku z nabyciem praw emerytalnych i upływem terminu ważności zawartej w 2004 r. umowy – pracę w Bibliotece Kórnickiej zakończył profesor Stanisław Sierpowski. W grudniu, skorzystał z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę inspektor nadzoru budowlanego, Wojciech Szczepański.

Niezależnie od posiadanych uprawnień emerytalnych pracę w bibliotece na dotychczasowych stanowiskach kontynuowały do końca minionego roku: dr Wanda Karkucińska, Wanda Pietrowicz, Karolina Kośla, Maria Jańczyk, Maria Łuczak, Wiesława Kuźma i jak już wyżej wspomniano - Irena Potocka. Po okresie przeznaczonym na urlop wychowawczy – do Działu Zbiorów Specjalnych powróciła w miesiącu marcu Aneta Ostroróg. Z przedłużonego urlopu wychowawczego nadal korzysta Justyna Olszewska.

W związku z urodzeniem dziecka, przez 18 tygodni, od 2 maja począwszy, na urlopie macierzyńskim przebywała Małgorzata Quinkenstein. Powróciwszy do pracy podjęła nowe obowiązki specjalisty do spraw rozwoju biblioteki, który zajmować się powinien działaniami marketingowymi mającymi na celu promowanie instytucji, poszukiwaniem sponsorów i partnerów projektowych oraz staraniami o pozyskanie funduszy na pokrycie kosztów prac inwestycyjnych, remontowych, zakupu materiałów, a także bieżącą działalność biblioteki.

Awansami służbowymi objęci zostali następujący pracownicy:

- Ewelina Nowak – 1 stycznia, na stanowisko kierownika Działu Gromadzenia,
- Maria Wróż – 1 stycznia, na stanowisko kustosa,
- dr Łukasz Jastrząb – 1 maja, na stanowisko adiunkta,
- Monika Małecka – 1 maja, na stanowisko bibliotekarza,
- Magdalena Marcinkowska – 1 maja, na stanowisko bibliotekarza i od 1 czerwca na stanowisko p.o. kierownika Działu Zbiorów Specjalnych,
- Urszula Dudziak – 1 maja, na stanowisko starszego magazyniera,

- Mikołaj Potocki – 1 maja, na stanowisko renowatora,
- Łukasz Borowiak – 1 maja, na stanowisko dokumentalisty,
- Wojciech Zagartowski – 1 maja, na stanowisko dokumentalisty,
- Maciej Pietrowicz – 1 maja, na stanowisko dokumentalisty,
- Piotr Jaskuła – 1 maja, na stanowisko starszego rzemieślnika – intrologatora.

II. Opracowania naukowe. Działalność dydaktyczna

1. Prace naukowe, publikacje pracowników

Prof. dr hab. Tomasz Jasiński

Monografie:

- *Kruschwitz, Rimini und die Grundlagen des preussischen Ordenslandes. Urkundenstudien zur Fruhzeit des Deutschen Ordens im Ostseeraum.* [w:] Quellen und Studien zur Geschichte des Deutschen Ordens, Band 63, Marburg 2008, ss. XII + 161.
- *O pochodzeniu Galla Anonima.* Kraków 2008, ss.131.
- Redakcja naukowa, wstęp i artykuł [w:] *Ad universitatem studiosorum. Wykłady inauguracyjne* wygłoszone na uniwersytetach polskich w roku akademickim 2007/2008, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, seria: Wykłady inauguracyjne, nr 41, Poznań, ss. 137.

Artykuły:

- *Nowe światło na początki Polski.* [w:] *Życie Uniwersyteckie*, nr 10 (169), 2007, s.14-17.
- *Początki Polski w nowym świetle.* [w:] *Nauka*, 2007, nr 4, s.7-18.
- *Początki państwa polskiego w nowym świetle.* [w:] *Ad universitatem studiosorum. Wykłady inauguracyjne* wygłoszone na uniwersytetach polskich w roku akademickim 2007/2008, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, seria: Wykłady Inauguracyjne, nr 41, Poznań, s. 93-104.

Prof. dr hab. Stanisław Sierpowski

- *Aspekty międzynarodowe Powstania Wielkopolskiego 1918-1919*. [w:] Przegląd Zachodni, nr 4 (2008), s. 73-102.
- *Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk z pięcioletniej perspektywy*. [w:] Leszczyński Notatnik Akademicki, R. VIII, nr 30, s.10-11.
- [i Z. Mocek] *O działalności LTPN w latach 2003-2008*. [w:] Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Rozwój. Pod red. S. Sierpowskiego, Leszno 2008, s. 11-33.
- Red. *Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Rozwój*. Pod red. S. Sierpowskiego, Leszno 2008, ss. 262.
- Wstęp. [w:] Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Rozwój. Pod red. S. Sierpowskiego, Leszno 2008, s. 7-8.
- *Zwycięskie powstanie 1918-1919*. [w:] Zwycięskie powstanie 1918-1919. Materiały z konferencji popularnonaukowej zorganizowanej w dniu 24 października 2008 r., Szreniawa 2008, ss. 9-21.
- *Wielkopolski epizod Komisji Międzysojuszniczej w 1919 roku*. [w:] Kronika Wielkopolska, nr 4 (2008), s. 67-82.
- Przedmowa. [w:] A. Czubiński. *Studia ostatnie*. Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2008, s. 4-7.
- Przedmowa. [w:] Konkurs humanistyczny Scrinium. *Taki mi się snuje dramat...* Człowiek, historia, legenda w dziełach literackich i plastycznych Stanisława Wyspiańskiego, Leszno 2008, s. 3-6.
- *O Powstaniu Wielkopolskim nie tylko rocznicowo*. [w:] Leszczyńskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Rozwój. Pod red. S. Sierpowskiego, Leszno 2008, s. 43-76.

Dr Łukasz Jastrząb

Artykuły:

- *Badania nad stratami osobowymi Powstania Wielkopolskiego 1918-1919*. [w:] Powstanie Wielkopolskie 1918-1919. Wybrane aspekty z perspektywy 90 lat. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej 90 rocznica Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, Poznań, 17 grudnia 2008 r., red. naukowa Janusz Karwań, Oficyna Edukacyjna Wydawnictwa eMPI² s. c., Poznań 2008, s. 53-64.
- *Doświadczenia poznańskie w budowaniu biblioteki cyfrowej na przykładzie prac Biblioteki Kórnickiej Polskiej Akademii Nauk*. [w:] Przegląd Biblioteczny, 2008, z. 1(76), s. 79-85.

- *Echa Poznańskiego Czerwca 1956 roku w Szczecinie*. [w:] Przegląd Zachodniopomorski, 2008, t. XXIII(LII), z. 2, s. 63-66.
- *Echa Poznańskiego Czerwca 1956 r. w Warszawie*. [w:] Kronika Warszawy, 2008, nr 1(136), s. 23-26.
- *Instrukcje pacyfikacji Poznania*. [w:] Kronika Wielkopolski, 2008, nr 2(126), s. 65-68.
- *Mogiły Powstańców Wielkopolskich na terenie powiatu śremskiego oraz w Kórniku i Bninie*. [w:] Śremski Notatnik Historyczny, 2008, nr 1, s. 67-72.
- *Nowe dokumenty dotyczące udziału Milicji Obywatelskiej w Poznańskim Czerwcu 1956 roku*. [w:] Przegląd Zachodni, 2008, nr 3(328), s. 219-230.
- *Opinia profesora Józefa Chałasińskiego wygłoszona podczas procesów poznańskich w 1956 roku*. [w:] Studia Socjologiczne, 2008, nr 2(189), s. 91-122.
- *Pierwsze strzały, pierwsi polegli*. [w:] Polska. Głos Wielkopolski nr 302(19720), z dnia 29.12.2008 r., s. 18.
- *Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 w perspektywie 90 lat*. [w:] Przegląd Zachodni, 2008, nr 4 (329) [w druku].
- *Poznań centralizuje pamięć o powstaniu*. [w:] Polska. Głos Wielkopolski nr 199(19617), z dnia 26.08.2008 r., s. 16.
- *Reakcja społeczeństwa Zielonej Góry i regionu na wydarzenia Poznańskiego Czerwca 1956 r. w świetle dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej*. [w:] Studia Zielonogórskie, 2008, t. XIV, s. 103-116.
- *Reakcje mieszkańców Opolszczyzny na Poznański Czerwiec w świetle raportu Wojewódzkiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Publicznego w Opolu*. [w:] Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka, 2008, nr 2, s. 229-245.
- *Tajemnice śląskich kopalń*. [w:] Tygodnik Powszechny nr 4, (3055), z dnia 27.01.2008 r., s. 32.
- *Więcej wiemy o nekropoliach*. [w:] Polska. Głos Wielkopolski nr 257 (19675), z dnia 3.11.2008 r., s. 18.
- *Wybuch Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu w świetle relacji niemieckiego oficera, zawartej w zbiorach Biblioteki Kórnickiej Polskiej Akademii Nauk*. [w:] Przegląd Zachodni, 2008, nr 4(329) [w druku].
- *Z zapisków UB. Łodzianie wobec Poznańskiego Czerwca 1956 roku*. [w:] Kronika Miasta Łodzi, 2008, nr 2, s. 201-204.

- *Zagadkowa mapa z Powstania Wielkopolskiego*. [w:] Kórnicanin, nr 17(301), z dnia 12.09.2008 r., s. 11.

Recenzje:

- M. Horváth. *1956 - rozstrzelana rewolucja. Walka zbrojna Węgrów z interwencją sowiecką*. Przetłumaczył Marcin Sowa, Wydawnictwo Arkadiusz Wingert Międzyzdroje oraz Przedsięwzięcie Galicja Kraków 2006 [w:] Przegląd Zachodni, 2008, nr 3(328), s. 278-282.
- V. Sebestyén. *Dwanaście dni. Rewolucja węgierska 1956*. Przetłumaczył Maciej Antosiewicz, Wydawnictwo Magnum, Warszawa 2006 [w:] Przegląd Zachodni, 2008, nr 3(328), s. 278-282.
- Ch. Gati. *Stracone złudzenia. Moskwa, Waszyngton i Budapeszt wobec powstania węgierskiego 1956 roku*. Tłumaczenie Anna i Jacek Maziarscy, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2006 [w:] Przegląd Zachodni, 2008, nr 3(328), s. 278-282.

Prace redakcyjne:

- M. Olszewski. *Powstanie Wielkopolskie 1918-1919*. Seria: *Monografie Politechniki Koszalińskiej* Nr 153, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2008.

Mgr Jan Łuczak

- *Stefan Weyman (1913-1978) dyrektor Zamku Kórnickiego – Biblioteki Kórnickiej PAN*. [w:] Kórnicanin nr 16 (300), sierpień 2008, s. 7.
- *Stefan Weyman. Wspomnienie 1913-1978*. [w:] Gazeta Wyborcza nr 88 z dnia 14.04.2008.
- *Wybitne postaci gminy kórnickiej*. [w:] Z dziejów Kórnika i Bnina. Studia i materiały. T. 1. Pod red. prof. J. Fogla, Poznań 2008, s. 283-299.
- *Walenty Łuczak (1898-1983): Powstaniec Wielkopolski z Kompanii Kórnickiej*, cz.1, [w:] Miesięcznik Parafialny nr 8, Kórnik grudzień 2008, s.11-13.
- *Walenty Łuczak (1898-1983). Powstaniec Wielkopolski z Kompanii Kórnickiej*, cz. 2, [w:] Miesięcznik Parafialny nr 9, Kórnik 2008, s. 8-9.
- *Biogramy uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-1919*. [w:] Powstańcy Wielkopolscy, tom V, Poznań 2008, s.105-108.

Mgr Maria Łuczak

- *Heinz von Heydebrand und der Lasa*. [w:] Zeszyty Osieckie 2008, z. 16, s. 13-16.

- Nota katalogowa o druku szachowym „*Erinnerungen an die ersten 25 Jahre des Braunschweiger Schachclubs 1869-1894*“, [w:] Ralf Binnewirtz, Hans-Jürgen Fresen, *Der Tradition verpflichtet [...]*, Venezia 2008, s. 60-61.
- *Władysław hrabia Zamoyski – sukcesor Działyńskich*. [w:] Śremski Notatnik Historyczny, nr 1 (2008), s. 56-63.
- *Herrn Professor Kouichi Masukawa. Forschungstelle zur Geschichte der Spiele*. [w:] *The Study of Game's History* nr 20, Itami-shi Hyogo-Ken (Japonia), s. 8-9.
- *Egbert Meissenburg und seine Verbindungen zur Bibliothek Kórnik. Brief zum 70. Geburtstag des unermüdlichen Forschers und Kenners der Schachliteratur-Sammlung von der Lasa*. [w:] *Festschrift für Egbert Meissenburg Schachforschungen*. Hrsg. Siegfried Schönle, Vindobona 2008, s. 366-369.

Mgr Magdalena Marcinkowska

- *Spuścizna po Hoene-Wrońskim w Bibliotece Kórnickiej* [w:] *Hoene-Wroński. Życie, matematyka i filozofia*, Warszawa 2008, s. 104-105.

Mgr Jolanta Mazurek

- *Ochrona Narodowego Zasobu Bibliotecznego w Bibliotece Kórnickiej PAN*. Artykuł przygotowany na seminarium *Ochrona zbiorów bibliecznych w czasie pokoju, kryzysu i wojny*. Warszawa 09-10.09.2008 r. Organizatorzy: Centralna Biblioteka Wojskowa, KG Państwowej Straży Pożarnej, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (w druku).
- *CACAO – wielojęzyczny dostęp do katalogów on-line i bibliotek cyfrowych*. Artykuł dla: Materiały pokonferencyjne. Wydawnictwo: Ośrodek Wydawnictw Naukowych ICHB PAN (w druku).

Mgr Aneta Ostroróg

- *Ochrona Narodowego Zasobu Bibliotecznego w Bibliotece Kórnickiej PAN*. Artykuł przygotowany na seminarium: *Ochrona zbiorów bibliecznych w czasie pokoju, kryzysu i wojny*. Warszawa 09-10.09.2008 r. Organizatorzy: Centralna Biblioteka Wojskowa, KG Państwowej Straży Pożarnej, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (w druku).

2. Działalność dydaktyczna

Dyrektor Biblioteki Kórnickiej profesor dr hab. Tomasz Jasiński prowadził na Uniwersytecie Adama Mickiewicza, na kierunku *historia* następujące zajęcia: seminarium magisterskie dla studentów IV i V roku oraz przegląd źródeł historycznych dla II roku specjalności ogólnohistorycznej, archiwistycznej i kultury politycznej.

Profesor dr hab. Stanisław Sierpowski wykładał historię najnowszą dla studentów Wydziału Prawa UAM, prowadził też zajęcia z zakresu regionalistyki i archiwistyki oraz seminaria magisterskie.

W roku 2008 w Pałacu Działyńskich odbyło się 26 zajęć dydaktycznych związanych z propagowaniem wiedzy o Bibliotece Kórnickiej. Podjęcie współpracy z wykładowcami Instytutu Historii Wydziału Historycznego UAM oraz Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu polegające na przygotowaniu wykładów dla studentów tych kierunków przez dr Magdalenę Biniaś-Szkopek cieszyło się dużym zainteresowaniem i przyczyniło się do zwiększenia frekwencji czytelników w poznańskim oddziale Biblioteki Kórnickiej PAN. Równie dużym zainteresowaniem cieszyły się prezentacje multimedialne Jolanty Mazurek, kierownika Działu Elektronicznych Tekstów Humanistycznych dotyczące Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

Praktyki w poszczególnych działach biblioteki odbywali:

- w archiwum bibliotecznym – pięciu studentów Zakładu Archiwistyki UAM w Poznaniu. Praktykanci zapoznali się z działalnością biblioteki, rodzajem wytwarzanej dokumentacji oraz sposobem jej archiwizowania. Uporządkowali i sfoliowali materiały dotyczące gromadzenia zbiorów z lat 1969-1973 (w sumie 40 teczek). Zakończeniem praktyki było sporządzenie skróconych opisów inwentarzowych w systemie MAK, w bazie archiwum.
- W Dziale Magazynów - dr Łukasz Jastrząb, pracownik biblioteki .
- W Dziale Muzealnym - Paweł Gurbada, student etnologii na Wydziale Historycznym UAM w Poznaniu,
- W Dziale Opracowania Nowych Druków – 2 pracowników biblioteki, tj. dr Magdalena Biniaś-Szkopek oraz Kinga Padurska, a także student II roku bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, doktorantka z Wydziału Filologii Polskiej UAM oraz pracownik biblioteki Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu.
- W Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych – Ewa Nowak, studentka V roku Wydziału Filologii Polskiej UAM.

III. Działalność biblioteczna

1. Gromadzenie

W dziale kierowanym od 1 stycznia 2008 r. przez mgr Ewelinę Nowak pracowały trzy osoby.

A. Statystyka

Na gromadzenie zbiorów Biblioteka dysponowała następującymi środkami:

	2007	2008
Z budżetu:	56 271,00	70 000,00
Z dotacji:		
Fundusz DOT	46 000,00	30 000,00
Fundacja Zakłady Kórnickie	30 000,00	35 000,00
Razem:	135 271,00	135 000,00

Zbiory biblioteczne według źródła nabycia zwiększyły się następująco:

	2007		2008	
	Liczba wol./jedm. inw./ szt.	Wartość w zł.	Liczba wol./jedm. inw./ szt.	Wartość w zł.
Zakupy	2 747	171 724,74	2 558	137 007,39*
Wymiana	801	18 717,00	663	13 947,00
Dary	2 200	68 355,20	4 650	96 257,00
Wytwory własne	49	790,00	23	638,00
Razem:	5 797	259 586,94	7 894	247 849,39

*W tym policzono także mikrofilmy i płyty CD wykonane w Pracowni Fotograficznej BK.

Zakupy	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	1345 wol.	52 693,57
Biblioteka szachowa	536 wol.	5 000,00
Czasopisma	243 wol.	7 332,52
Stare druki	9 wol.	14 206,61
Kartografia	1 wol.	18,69
Fotografia historyczna	37 szt.	46,00
Fotografia użytkowa	4 szt.	20,00
Fotokopie	1 szt.	10,00
Mikrofilmy*	368 szt.	53 582,20
CD ROM*	14 szt.	2 913,80
Razem:	2 558 wol. / szt.	137 007,39

*Wykonane w Pracowni Fotograficznej BK i w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych BK w Poznaniu.

Wymiana	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	300	9 235,00
Czasopisma	361	4 697,00
DŹS – folder	2	15,00
Razem:	663	13 947,00

Dary	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	578	15 706,00
Czasopisma	610	5 251,00
Rękopisy	78	4 455,00
Stare druki	1	200,00
DŹS – pocztówki	45	253,00
DŹS – foldery	50	362,00
Grafika	5	270,00
Ekslibrisy	960	59 570,00
Kartografia	4	98,69
Fotografia historyczna	277	2 121,00
Fotografia użytkowa	1967	5850,00
Muzykalia	3	200,00
CD ROM	21	570,00
Płyty analogowe	1	80,00
Biblioteka szachowa	50	1 289,00
Razem:	4 650	96 257,00

Wytwory własne BK	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	17	610,00
DŻS - pocztówki	2	20,00
DŻS – druki ulotne	4	8,00
Razem:	23	638,00

B. Dział Gromadzenia w ujęciu szczegółowym

Kontynuowano prace mające na celu wzbogacenie zasobu zbiorów bibliotecznych zakupując 2558 nowych pozycji, w tym m.in. 1345 wol. nowych druków, 536 dokumentów uzupełniających bibliotekę szachową, 243 woluminy czasopism, 9 wol. starych druków, 37 sztuk fotografii historycznych i 4 sztuki fotografii użytkowej. W drodze wymiany trafiło do biblioteki 300 wol. nowych druków, 361 wol. czasopism i 2 dokumenty życia społecznego. W formie darów spłynęło do nas między innymi 578 wol. nowych druków, 610 wol. czasopism, 78 rękopisów, 1 starodruk, 95 pocztówek i dokumentów życia społecznego, 5 grafik, 960 ekslibrisów, 2244 sztuki fotografii historycznej i użytkowej oraz 50 dokumentów o tematyce szachowej.

Większości zakupów dokonano za pośrednictwem hurtowni *Azymut*, która oferuje przede wszystkim nowości rynkowe po cenach hurtowych i z dodatkowym rabatem. Drugim punktem, w którym kupowane były książki jest księgarnia *Kapitałka*, z którą biblioteka współpracuje od kilku lat i posiada korzystne stałe rabaty przy zakupie pozycji nowych, a także uzupełniających. Nawiązano też dobrą współpracę z wydawnictwem *Avalon* i hurtownią książek *Universitas* oraz z hurtownią państwa Juszczaków z Łodzi, oferującą przede wszystkim publikacje wydawnictw z terenu Polski centralnej i wschodniej. Książki kupiono także na targach książki naukowej m.in. w Poznaniu.

Stare druki zostały w większości kupione na aukcjach antykwarycznych z jednym wyjątkiem, gdy zakupiono druk od osoby prywatnej; w sumie biblioteka uczestniczyła w 10 aukcjach w Warszawie, Krakowie i Bydgoszczy.

W minionym roku Biblioteka w bardzo dużym stopniu zaczęła korzystać z możliwości oferowanych przez Internet: otwarto konta w magazynach wirtualnych hurtowni *Azymut* i *Collecium Collumbinum*, korzystano z aukcji internetowych m.in. Allegro w celu zakupu głównie książek uzupełniających zbiory, a obecnie całkowicie niedostępnych na rynku.

Odbyły się dwa posiedzenia Komisji Nabytków w celu rozpatrzenia ofert dotyczących sprzedaży książek o wartości powyżej 500 zł:

- od pana dr. Ryszarda Piaska na zakup starego druku autorstwa Jeremiasza Drexela: *Aeternitatis Prodrum nuntius quem Sanis ...*, który uzupełniał kolekcje Biblioteki Kórnickiej oraz
- od pana Jerzego Giżyckiego na zakup całej prywatnej biblioteki szachowej, która wzbogaciłaby zasób po Tassilo von Heydebrandt und der Lasa.

W ramach prenumeraty kontynuowano zakup gazet codziennych dla czytelni w Zamku w Kórniku i czytelni w Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Dzienniki oraz kilka tytułów miesięczników wzbogaciło nasze zasoby za pośrednictwem przedsiębiorstwa kolportażowego *Prasa do domu*. Czasopisma zagraniczne dostarczane były za pośrednictwem *Domu Handlowego Nauki Sp. z o.o.* w Warszawie. Kilka tytułów czasopism zamówionych zostało bezpośrednio u wydawcy lub zakupionych w hurtowniach *Azymut i Kapitałka*. Kilka brakujących numerów czasopism, głównie periodyków ukazujących się nieregularnie, zakupiono w hurtowni książek A. Juszczaka z Łodzi.

W minionym roku biblioteka prowadziła wymianę książek z innymi bibliotekami. Przygotowano 7 spisów dubletów książek i czasopism, które zostały rozesłane do 40 instytucji. Przyjęto i przejrano 28 spisów dubletów z innych bibliotek. Dział rozesłał także dwie publikacje wydane przez Bibliotekę Kórnicką (*Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej. Zeszyt 28* oraz *Urzędnicy wołyńscy XIV-XVIII. Spisy*) do 76 instytucji w Polsce i zagranicą, a także jeden tytuł do wybranych bibliotek, ze względu na ograniczoną ilość egzemplarzy.

Łącznie w formie darów do zbiorów bibliotecznych wprowadzonych zostało 4650 pozycji. Najcenniejsze dary otrzymaliśmy od:

- pana Jerzego Giżyckiego, który podarował bibliotece kolekcję 953 ekslibrisów szachowych, znakomicie uzupełniających posiadany już przez nas zasób szachowy po Tassilo von Heidebrand und der Lasa,
- profesora Jana Wosia z Uniwersytetu w Tarencie. Są to głównie prace autora lub książki zawierające jego artykuły, a także kolekcja zaproszeń na seminaria i odczyty promujące tematykę polską,
- pani Teresa Pohl-Radowicz, która ofiarowała bibliotece piękne rękopisy, w tym kronikę rodzinną i korespondencję.
- profesora A. A. Hetnała, który podarował nam kilkanaście interesujących książek.

2. Opracowanie nowych druków i czasopism

W dziale pracowało pięciu pracowników pod kierownictwem starszego kustosa Anny Gryglas-Ratajczak. W zakresie prac merytorycznych, tj. katalogowania i inwentaryzacji wykonano:

A. Katalogowanie

		dzieł	wol.	tomów
Nowe druki	druki zwarte	1 992	2 026	2 025
	wydawnictwa seryjne	298	298	298
Czasopisma		96	128	366
Dopisywanie części wydaw. tomowych do katalogu druków		58	70	70
OGÓŁEM	–	2 444	2 522	2 759
w 2007 r.		2 888	3 221	3 721

B. Inwentaryzacja

		dzieł	wol.	tomów
Druki zwarte	wpis do inwentarza	1 863	1 898	1 897
	dopis do inwentarza	72	86	86
	Razem:	1 1935	1984	1983
Czasopisma	wpis do inwentarza	96	128	366
	dopis do inwentarza	1 369	1 389	4 237
	Razem:	1 465	1 517	4 603 (922 jedn. mag.)
Wydawnictwa multimedialne	–	55	55	55
OGÓŁEM	–	3 455	7 011	6 641
w 2007 r.		4 146	4 707	8 693

W ramach pracy działu wykonano między innymi następujące prace:

- procesowi katalogowania i dopisywania części wydawnictw tomowych do katalogu druków poddanych zostało 2522 wol. nowych druków i czasopism (2444 dzieł) Inwentaryzacją objęto 1984 woluminy (1935 dzieł) druków zwartych i 1517 wol. czasopism oraz 55 wol. wydawnictw multimedialnych. Ponadto:

- kontynuowano tworzenie i archiwizowanie komputerowych baz zbiorów XIX-XXI wieku w tym: bazy nowych druków, która osiągnęła 30137 dokumentów (w roku 2007 – 27989) oraz bazy czasopism, która na końcu roku zawierała 7849 sygnatur (w 2007 r. – 7737),
- przeprowadzono prace przygotowawcze do niżej wymienionych projektów:
 1. wniosek o dofinansowanie zadania „Retrokonwersja katalogu druków XIX-XXI wieku” ,
 2. ze względu na rozmiar w/wym. projektu oszacowano materiał do jego I etapu tj. druków wydanych w latach 1800-1918 - w tym celu przeanalizowano 23 inwentarze,
 3. wniosek do programu Fundacji Nauki Polskiej – „Fundusze dla bibliotek”, obejmujący retrokonwersję katalogu XIX-XXI wieku, unowocześnienie infrastruktury informatycznej oraz ochronę zbiorów Biblioteki Kórnickiej,
 4. „Cyfrowa kolekcja rękopisów i druków Józefa Marii Hoene-Wrońskiego ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej PAN” (w ramach programu Dziedzictwo Kulturowe Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- dla katalogu czytelnicy w Poznaniu przekazano 1518 kart dot. druków zwartych i czasopism. Dla katalogu kórnickiego wydrukowano i dopisano 1394 kart,
- dla księgozbioru podręcznego czytelnicy Pałacu Działyńskich przekazano 47 książek (w 77 wol.),
- na karty sprawozdań rocznych dotyczących opracowania i wyceny czasopism naniesiono 2145 wpisów,
- administrowano bazy komputerowe,
- poddano korekcie opisy katalogowe książek (2169 wol.) oraz nowych tytułów czasopism (47 tytułów),
- z księgozbioru ofiarowanego przez prof. Monikę Hamanową (zawierającego głównie XIX-wieczne niemieckie wydania klasyków literatury pięknej) zinwentaryzowano 77 dzieł (w 77 wol.), a do katalogu wpisano 143 dzieła (w 145 wol.),
- kontynuowano współpracę z współtwórcą programu MAK – p. Jerzym Świaniewiczem z Biblioteki Narodowej – w zakresie przygotowania programu drukującego inwentarze,
- włączano karty do katalogu nowych druków i inwentarza czasopism oraz prowadzono melioracje katalogów,

- do księgozbioru podręcznego Pracowni Nowych Druków wprowadzono 12 wol. nowych tytułów oraz dopisano 6 pozycji.

Pracownicy Działu systematycznie uczestniczyli w skontrum całości zbiorów biblioteki:

- prace sprawdzające prowadzone w zespołach skontrolowanych zajęły w sumie 81,5 godz.
- przygotowano harmonogram skontrum zbiorów specjalnych (muzealiów i starych druków) na przełom 2008/2009 r.

Przeprowadzono skontrum księgozbioru podręcznego Pracowni Nowych Druków. Na półkach stwierdzono 707 dzieł w 1553 wol.; wypożyczenia w dniu zakończenia kontroli dotyczyły 15 dzieł w 17 wol.; stwierdzono brak 11 dzieł (w 12 wol.) – w tym 7 dzieł nieobecnych od 1980 r. i wymagających ubytковania.

Wykonano 42 kwerendy pisemne dotyczących zbiorów BK oraz udzielono 124 informacji ustnych (miejscowych i telefonicznych), w części o charakterze tematycznych zestawień bibliograficznych.

Trwała współpraca z Biblioteką Narodową w zakresie prowadzenia Centralnego Katalogu Książek Zagranicznych znajdujących się w bibliotekach polskich (przygotowano dane o nabytkach BK w 2008 r. – 323 opisy w postaci komputerowej bazy danych) oraz Centralnego Katalogu Czasopism Zagranicznych (sporządzono 16 opisów nowych czasopism).

Kierownik Działu odbył w Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu wstępne szkolenie w zakresie systemu HORIZON. Wziął także udział w seminarium *Ochrona Narodowego Zasobu Bibliotecznego w czasie pokoju, kryzysu i wojny – teoria i praktyka*, zorganizowanym przez Centralną Bibliotekę Wojskową i Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Warszawa, 9-10 września 2008 r. oraz w 37 Bydgoskiej Aukcji Antykwarycznej we wrześniu 2008 r., w ramach której zakupiono 6 cennych pozycji.

Praktykę w Dziale odbywało dwu pracowników Biblioteki Kórnickiej oraz 3 osoby spoza Biblioteki: student II roku bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego, doktorantka Wydziału Filologii Polskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz pracownik biblioteki Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu.

3. Zbiory specjalne

W siedmioosobowym zespole prowadzonym od wielu lat przez dr. Wandę Karkucińską nastąpiła zmiana na stanowisku kierownika. Od marca pełnienie obowiązków kierownika tego ważnego działu powierzono Magdalenie Marcinkowskiej.

Dokonano opracowania inwentarzowego sygnatur BK 5041 – BK 5201 i rozpisano sygnatury BK 771 i BK 772. Kontynuowano prace nad zeszytem I rękopisów, rozpisaniu i indeksacji poddając 19 jednostek inwentarzowych, a melioracji i zredagowaniu - 2347 dokumentów. W zeszycie 2 rozpisanych i zindeksowanych zostało 14 jednostek inwentarzowych. W zeszycie 3 inwentarza rękopisów rozpisano i zindeksowano 62 dokumenty, a zredagowaniu poddano 16. Pracami redakcyjnymi objęto również zeszyt 7 inwentarza, a w zeszycie 8 opracowano i uporządkowano spuścizny Leszka Proroka i Antoniego Madeyskiego oraz opracowano 6 nowych dokumentów. W bazie „Dary” opracowaniu poddano 26 jednostek inwentarzowych. Na wniosek kierownika działu do skarbca bibliotecznego przeniesiono 7 szczególnie cennych obiektów z kolekcji rękopisów. Dokonano reorganizacji katalogów komputerowych, uporządkowano indeksy i struktury baz, zaktualizowano też zbiorczą bazę rękopisów.

W zakresie prac nad starymi drukami przeprowadzona została inwentaryzacja 18 dokumentów oraz 5 dubletów starodručných. W katalogu komputerowym opracowano:

- 18 jedn. inw. (w tym 8 nabytków z 2008 r., 3 wycofane z dubletów starodručných, 7 ze starego zasobu),
- 1 czasopismo starodručné,
- 28 dubletów starodručných.

Melioracja katalogu: stare druki – 2797 dokumentów, dublety starodručné – 48 dokumentów.

W zakresie kartografii opracowano i zinwentaryzowano 21 dzieł kartograficznych. W bazie „Muzykalia” inwentaryzacji i opracowaniu poddano 3 druki muzyczne.

Do inwentarza i katalogu komputerowego dopisano 330 jedn. inw. mikrofilmów dla 695 tytułów staro- i nowodručných oraz rękopiśmiennych; dopisano też 1 płytę CD.

W ramach typowania obiektów do mikrofilmowania przekazano do pracowni reprograficznej ostatnią partię druków polskich XVI w. z formatu quarto i folio oraz pierwszą część (do 1535 r.) druków obcych.

W Pracowni Rękopisów utworzono katalog komputerowy biblioteki podręcznej, opracowanych zostało 1725 jedn. inw. W księgozbiorze podręcznym Pracowni Starych Druków opracowano 3 nabytki.

Opieka merytoryczna biblioteki szachowej objęła:

- prace inwentaryzacyjne i katalogowanie: 128 jedn. inw. (129 wol., 135 t.),
- korespondencję z wiedeńskim wydawnictwem Refordis w sprawie kupna publikacji do zbiorów szachowych oraz z J. Giżyckim dotyczącą przekazania Bibliotece Kórnickiej kolekcji szachowej,
- korespondencję z uczestnikami ubiegłorocznej, II. Konferencji Szachowej, a także przygotowywanie materiałów konferencyjnych do edycji oraz kwerendy,
- współpracę z Michaelem Negele z Ken Whyld Association oraz z Lasker Gesellschaft,
- przygotowanie wizyty gości zagranicznych (E. Meissenburg 14-26.04.2008),
- przygotowanie wystawki szachowej dla gości z Niemiec,
- prace przygotowawcze do edycji Dziennika podróży Tassila von Heydebranda w ramach projektu badawczego finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Pracownicy Działu Zbiorów Specjalnych brali udział w niżej wymienionych sesjach, warsztatach i konferencjach naukowych:

- Maria Łuczak – w sesji popularno-naukowej poświęconej Powstaniu Wielkopolskiemu (Zamek Kórnicki, 19.05.2008).
- Magdalena Marcinkowska – w spotkaniu z prof. Alainem Lascaux i prof. Piotrem Pragaczem z przedstawieniem dziejów spuścizny Józefa Marii Hoene-Wrońskiego, przechowywanej w zbiorach Biblioteki Kórnickiej (Warszawa, Instytut Matematyki PAN, 3.06.2008).
- Aneta Ostroróg i Magdalena Marcinkowska – w warsztatach dotyczących opracowania rekordu starego druku w katalogu NUKAT (Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 23-24.06.2008) oraz
- Aneta Ostroróg – w konferencji dotyczącej Narodowego Zasobu Bibliotecznego (Warszawa, Centralna Biblioteka Wojskowa, 9-10.09.2008).

Udzielali ponadto odpowiedzi na kwerendy prowadząc korespondencję również w językach obcych: angielskim, niemieckim i czeskim (w sumie 110 kwerend). Przygotowywali i zaprezentowali 18 wystawek bibliotecznych

(również w języku niemieckim) o różnorodnej tematyce, zgodnie z życzeniami i zainteresowaniami gości bibliotecznych. Wzięli też udział w realizacji 5 audycji radiowych i telewizyjnych oraz w szkoleniu praktykantów i nowych pracowników Biblioteki Kórnickiej.

Na podstawie zarządzenia Dyrektora Biblioteki Kórnickiej powołana została Komisję do Spraw Konserwacji, której zadaniem jest sporządzenie list starodruków i czasopism starodrukowych przeznaczonych do konserwacji i oprawy, zarówno w pracowni introligatorskiej BK PAN, jak i w pracowniach konserwatorskich poza instytucją oraz typowanie obiektów do konserwacji, przygotowywanie dokumentacji pomocniczej (zdjęć, opisów), przysyłanie ich wybranym konserwatorom oraz rozpatrywanie uzyskanych kosztorysów.

4. Archiwum

Do bazy archiwum wpisano 7 nowych pozycji (nr inw. 844-851). Dokonano korekty indeksów: osobowego i instytucji w bazie archiwum (sygn. AB 1-302 z „Katalogu Archiwum Bibliotecznego Biblioteki Kórnickiej z czasów Zygmunta Celichowskiego 1869-1923”).

Przyjęto na podstawie spisów zdawczo-odbiorczych teczki z: Działu Gromadzenia (13 teczek z l. 2002-2006), z Sekretariatu (18 teczek z l. 2000-2006), z Działu Udostępniania Zbiorów (21 teczek z l. 1967-2006), z Pałacu Działyńskich (7 teczek z l. 2001-2004). Przyjęto do archiwum również 68 teczek przechowywanych w budynku administracji (są to różne sprawy z lat 1949-1989, m.in.: zeszyt wizyt w czytelnicy, zarządzenia PAN, księgi inwentarzowe, sprawy społeczne itp.). Z działu muzealnego przyjęto foldery reklamowe i prospekty wydawnicze z XIX i XX. Akta te wpisane zostały do rejestru akt prowadzonego w postaci tekstowej (tytuł roboczy spisu: Biblioteka Kórnicka PAN (1953- ...)).

Na przestrzeni minionego roku w archiwum Biblioteki Kórnickiej odbyło praktykę 5 studentów Zakładu Archiwistyki UAM w Poznaniu. Praktykanci zapoznali się z działalnością biblioteki, z rodzajem wytwarzanej dokumentacji oraz sposobem jej archiwizowania. W ramach praktyk uporządkowali i sfoliowali materiały dotyczące gromadzenia zbiorów (zakupy, dary, wymiana) z lat 1969-1973 (w sumie 40 teczek). Zakończeniem praktyki było sporządzenie skróconych opisów inwentarzowych w systemie MAK w bazie Archiwum.

Dwukrotnie miały miejsce kontrole archiwalne:

- a) 7 października kontrola przeprowadzona przez przedstawiciela poznańskiego oddziału Archiwum PAN i
- b) 28 października kontrola przeprowadzona przez przedstawicielkę Archiwum Państwowego w Poznaniu.

Kontrolę archiwum wypadły pozytywnie. Wnioski pokontrolne są dość zbieżne, a zalecenia nieliczne. Zaleca się m.in.: dokończenie porządkowania akt gromadzonych od 1953 r., przeprowadzenie brakowania dokumentacji niearchiwalnej, umieszczenie na drzwiach prowadzących do archiwum tabliczki z napisem „archiwum”, wprowadzenie wykazu spisów zdawczo-odbiorczych oraz rejestru dziennych pomiarów temperatury i wilgotności w archiwum.

5. Udostępnianie

Dział Udostępniania Zbiorów obsługiwał dwie czytelnie: w Pałacu Działyńskich na Starym Rynku w Poznaniu oraz czytelnię i wypożyczalnię w Zamku Kórnickim. Kierownikiem trzyosobowego działu jest dr Magdalena Biniaś-Szkopek.

W placówce kórnickiej zarejestrowano 1679 odwiedzin, ponadto umożliwiono zapoznanie się ze zbiorami w postaci wystaw bibliotecznych i prelekcji 1530 osobom. Z magazynu udostępniono w czytelni 3046 wol. - nowych druków i czasopism. Z zasobu podręcznego czytelni udostępnionych zostało 536 wol. Czytelnikom indywidualnym wypożyczono na rewery 1454 woluminy. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych wysłano m.in. 16 wol. nowych druków i 175 szpul mikrofilmów. Sprowadzono do Kórniku 27 wol. nowych druków i 17 szpul mikrofilmów. Przeprowadzono 102 kwerendy.

W czytelni Pałacu Działyńskich zarejestrowano 2392 odwiedzin czytelników, wystawiono 197 kart, przeprowadzono 59 kwerend. Z magazynu kórnickiego sprowadzono 2393 woluminy nowych druków, czasopism i mikrofilmów, natomiast z zasobu podręcznego udostępnionych zostało 2574 woluminy.

Przebieg pracy obu czytelni bibliotecznych obrazuje poniższe zestawienie:

Czytelnia i Wypożyczalnia w Zamku w Kórniku:

Obsługa czytelników: Jan Łuczak

Lp.	Treść zadania	Ilość
1.	<u>Czytelnicy:</u>	
	- liczba zarejestrowanych odwiedzających	1 679 os.
	- udostępnianie zbiorów w postaci wystaw bibliotecznych, prelekcji	1 530 os.
2.	<u>Liczba wystawionych kart czytelników:</u>	97 kart
3.	<u>Udostępnianie:</u>	
	- ilość pozycji udostępnionych w czytelni z magazynu (w tym nowe druki, czasopisma, zbiory specjalne), wg sprawozdania p. Jana Króla:	3 046
	- ilość pozycji udostępnionych z zasobu podręcznego czytelnika w Zamku	536 wol.
4.	<u>Prowadzenie wypożyczalni.</u> Czytelnikom indywidualnym wypożyczono na rewersy (dane wg sprawozdania p. Jana Króla:	1 454 wol.
5.	<u>W ramach wypożyczalni międzybibliotecznej:</u>	
	a) wysłano	
	○ nowe druki	16 wol.
	○ mikrofilmów	175 szp.
	b) sprowadzono:	
	○ nowe druki	27 wol.
	○ mikrofilmów	17 szp.
6.	<u>Do księgozbioru podręcznego wprowadzono:</u>	28 wol.
7.	<u>Wykonywane kwerendy</u>	102
8.	<u>Prelekcje, wystawki</u> (w tym lekcje biblioteczne z prezentacją zbiorów, prelekcje o Bibliotece Kórnickiej oraz oprowadzanie po wystawie Powstanie Wielkopolskie 1918-1919)	25 grup (ponad 500 os.)

Czytelnia w Pałacu Działyńskich w Poznaniu:

Obsługa czytelnici: Magdalena Biniś-Szkopek i Kinga Padurska

Lp.	Treść zadania	Ilość
1.	<u>Czytelnicy:</u>	
	- liczba zarejestrowanych odwiedzin:	2 392 os.
2.	<u>Liczba wystawionych kart czytelników:</u>	198 kart
3.	<u>Z biblioteki w Kórniku sprowadzono ogółem nowych druków, czasopism i mikrofilmów</u> wg sprawozdania p. Jana Króla:	2 393 wol.
4.	<u>Udostępnianie:</u>	
	o ilość pozycji udostępnionych w czytelni z magazynu i pracowni	2 393 wol.
	o ilość pozycji udostępnionych z zasobu podręcznego czytelnici w Pałacu	2 574 wol.
5.	<u>Do księgozbioru podręcznego wprowadzono:</u>	44 wol.
6.	<u>Prace związane z katalogiem:</u>	
	- podjęcie prac związanych z przepisaniem katalogu podręcznego czytelnici w Pałacu Działyńskich do programu Open Office	Dotychczas wpisano 547 tytułów
	- ilość kart włączonych do katalogu kartkowego w Pałacu (przede wszystkim p. Kinga Padurska)	1776 kart
	- wprowadzone melioracje do katalogu kartkowego w Pałacu (Kinga Padurska)	45
7.	<u>Wykonane kwerendy</u>	59
8.	<u>Zajęcia dydaktyczne prowadzone w celu rozpropagowywania wiedzy o Bibliotece Kórnickiej w tym:</u>	
	podjęcie współpracy z wykładowcami Instytutu Historii Wydziału Historycznego UAM oraz filologii polskiej i klasycznej UAM w Poznaniu oraz przygotowanie wykładów dla studentów tych kierunków. Dużym zainteresowaniem wykładowców i studentów cieszył się wykład połączony z prezentacją multimedialną dotyczący Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej przygotowany i prezentowany przez p. Jolantę Mazurek. Pozostała oferta edukacyjna przygotowana przez Magdalenę Biniś-Szkopek objęła np. szkolenia biblioteczne dla I roku historii i filologii polskiej, historię Pałacu Działyńskich, historyczne postaci związane z Pałacem, omówienie wydawnictw źródłowych dostępnych w księgozbiorze podręcznym Pałacu, tematykę herbarzy –	

	podstawy genealogii i heraldyki, bibliografii i inwentarze biblioteczne, wiedzę pozaźródłową w warsztacie historyka, a także przygotowanie oferty edukacyjnej dla uczniów szkół średnich – cykl spotkań „Twórcy Biblioteki Kórnickiej” – w tym poszczególne zajęcia dotyczące postaci historycznych związanych z Biblioteką Kórnicką.	
	W zajęciach uczestniczyli przede wszystkim studenci kierunków: historia, historia-archiwistyka, historia-kultura polityczna, historia-nauczycielska, a także filologia polska i filologia klasyczna oraz w mniejszym stopniu licealiści.	21 grup studentów, 4 grupy licealistów (około 350 osób)
9.	Wypożyczalnia Międzybiblioteczna	
	- sprawdzonych rewersów	148
	- zamówionych książek i mikrofilmów	6

6. Pracownia fotograficzna

W dziale tym, kierowanym przez technologa Zdzisława Nowakowskiego pracowały dwie osoby (zob. zał. nr 1). W minionym roku wykonano:

- Fotografia analogowa:
 1. Mikrofilm negatywowy80 544 klatki,
 2. Mikrofilm pozytywowy95 mb.,
 3. Zdjęcia obiektów muzealnych2 szt.
- Fotografia cyfrowa:
 1. Reprodukcje cyfrowe z oryginałów półtonowych i barwnych 392 szt.,
 2. Reprodukcje teksów z zapisem na CD/DVD 1 709 szt.,
 3. Reprodukcje – zbiory specjalne 22 szt.,
 4. Zdjęcia reportażowe 315 szt.,
 5. Zdjęcia techniczne 104 szt.,
 6. Zdjęcia architektury 31 szt.,
 7. Kopie zdigitalizowanego dzieła 67 szt.,
 8. Zdjęcia krajobrazowe 40 szt.,
 9. Nagrywanie materiału na płyty CD 69 szt.,
 10. Skanowanie z oryginałów - skaner płaski 900 szt.

- Inne prace:
 1. Obróbka chemiczna (wywoływanie) mikrofilmów,
 2. Montaż i kontrola techniczna mikrofilmów,
 3. Obróbka zdjęć w programach Photoshop,
 4. Retusz cyfrowy,
 5. Wykonanie albumu okolicznościowego,
 6. Czyszczenie i konserwacja urządzeń wywołujących,
 7. Zaopatrzenie w materiały do produkcji fotograficznej,
 8. Czynności wiążące się z realizacją zleceń obróbki barwnej i cyfrowej poza pracownią.

7. Magazyny, introligatornia

W roku 2008 kadrę Działu Magazynów biblioteki, kierowanego przez Jana Króla stanowiło pięć osób, w tym introligator. W styczniu dwutygodniową praktykę w dziale odbył dr Łukasz Jastrząb, obecnie pracujący w Dziale Muzealnym.

A. Prace magazynowe

W roku 2008 pracownicy działu dostarczyli do :	NOWE DRUKI	CZASOPISMA	ZBIORY SPECJALNE	ZBIORY PODRĘCZNE	RAZEM
czytelní w Zamku	689	709	1.589	59	3.046
pracowni bibliotecznych	1.986	1.081	3.165	76	6.308
czytelní w Pałacu Działyńskich	1.297	668	237	187/4WM	2.393
wypożyczenia na zewnątrz	1.438	16	-	-	1.454
RAZEM	5.410	2.474	4.991	322/4WM	13.201

W ramach prac magazynowych wykonano także:

Wynoszenie i włączanie na miejsce	Pieczątowanie dzieł	Wybij. sygn., oklejenie	Włączanie zakładerek	Robienie obwolut	Wycofanie zakładerek	Pakowanie paczek
ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	godzin
16.581	5.372	5.610	10.816	602	12.131	24,95

Inne czynności to: - układanie gazet, udział w skontrum bibliotecznym, naprawa map, natłuszczanie opraw i mazanie podkreśleń w książkach. Prace porządkowe objęły między innymi:

- przemieszczanie stołów i gablot z zamku do magazynu mebli,
- ustawianie i montaż regałów w sali kolumnowej,
- przemieszczenie zbioru szachowego z magazynu do pracowni gromadzenia,
- przemieszczenie rękopisów do magazynu archiwum,
- przewiezienie archiwaliów z Pałacu Działyńskich do archiwum w Kórniku,
- odbiór darowizn od J. Giżyckiego z Warszawy,
- układanie zasobu żelaznego Ossolineum,

Ponadto, na rzecz innych działów biblioteki dokonano: perforowania kart, odbioru zakupionych książek, pakowania wydawnictw i dubletów do wysyłki, dostarczania wydawnictw BK do księgarń, transportu sprzętu komputerowego i przewozu obrazu z Muzeum Narodowego w Poznaniu.

W 2008 r. magazynier Mieczysław Gubała brał udział w szkoleniach dotyczących zabezpieczeń zbiorów w PAN w Warszawie.

II. Pracownia introligatorska

W roku 2008 pracownia introligatorki była obsługiwana przez mistrza introligatora Piotra Jaskułę. Ponadto w dziale praktykę odbywała mgr Aneta Ostroróg.

Wykonano następujące prace konserwatorsko-introligatorskie:

1. Zbiory specjalne
 - a) stare druki:
 - konserwacja oprawa 13 wol.
 - naprawa 3 wol.
 - b) mapy:
 - naprawa 4 wol.

- c) czasopisma starodruczne
 - konserwacja oprawa 3 wol.
 - naprawa 1 wol.

2. Oprawa i naprawa nowych druków:

a) nowe druki:

- naprawa i oprawa 129 wol.
- naprawa 54 wol.

b) broszury:

- naprawa i oprawa 21 wol.
- oprawa 210 wol.

c) czasopisma:

- naprawa i oprawa 26 wol.
- naprawa 17 wol.

3. Obwoluta na książkę 1 szt.

4. Inne prace związane były z przycinaniem zaproszeń, naklejaniem napisów, oprawą ksiąg inwentarzowych i akcesyjnych oraz wykonaniem teczek ze złoconiami.

Poza pracownią biblioteczną dokonano oprawy i konserwacji książek oraz czasopism w ilości 313 wol. W komorze biblioteki UAM w Poznaniu poddano odgrzybianiu 149 obiektów.

Środkiem transportu w Bibliotece Kórnickiej jest samochód marki Dacia Logan obsługiwany przez pracowników Działu Magazynów oraz Henryka Jaskułę.

IV. Biblioteka cyfrowa

W Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych, kierowanym przez mgr Jolantę Mazurek praca skupiała się wokół zastępujących zadań:

- kontynuacja projektu „Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa”,
- archiwizacja i prowadzenie inwentarza publikacji zdigitalizowanych,
- realizacja zamówień czytelników,
- przygotowanie i realizacja zadań projektowych (CACAO, POLONIA MAYOR FONTES, grant tzw. cieszyński),

Realizacja projektu „Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa” polegała przede wszystkim na:

- skanowaniu – zeskanowano 688 wol., co stanowi 140 534 skany. Nadto na skanerze do mikrofilmów zeskanowanych zostało 136 289 klatek mikrofilmowych.
- pracach technicznych, tj. pomniejszaniu objętości plików, konwersji ich do formatu DjVu, czyszczeniu skanów itp. oraz
- pracach redaktorskich dotyczących poprawy jakości, zawartości treści i opisu merytorycznego publikacji wprowadzanych w latach poprzednich.

Do końca 2008 r. cała WBC udostępniła Czytelnikom ponad 70 000 publikacji. Ilość publikacji udostępnianych we wszystkich bibliotekach cyfrowych udostępnianych poprzez portal Federacja Bibliotek Cyfrowych to ponad 190 000, w tym: z WBC pochodzi 38% wszystkich publikacji dostarczanych przez polskie biblioteki cyfrowe.

Ogólnie w 2008 r. ze zbiorów BK PAN udostępniono 13 715 publikacji co stanowi 61% zasobów WBC i 24% zasobów w kraju. Ilościowy udział tych zbiorów przedstawia się następująco:

- zbiory specjalne – 404,
- druki XIX w. – 590,
- gazety i czasopisma XIX w. – 12 721.

W 2008 r. kontynuowano archiwizację zbiorów na nośnikach DVD. Na te cele wykorzystano 356 nośniki DVD:

- zbiory specjalne: WBC-0047 – WBC-56,
- zbiory XIX w.: WBC-N-102 do WBC-N-186,
- Dziennik Poznański: lata: 1872, 1874-1881, 1883-1890, 1892-1899,
- Kurier Poznański: lata: 1872, 1885-1887, 1928.

Dla wszystkich zarchiwizowanych treści prowadzony był inwentarz.

W 2008 roku na skanowanie i zapis cyfrowy dokumentów złożono 56 zamówień. Wykonano 8071 skanów klatek mikrofilmowych za łączną kwotę 9647, 50 PLN.

V. Działalność muzealna

1. Prace merytoryczne

A. Inwentaryzacja zbiorów, skontra oraz wpis zawartości inwentarzy muzealnych do bazy:

Muzeum Kórnickie.

Odnutowano w księdze inwentarzowej muzealiów oraz w bazie komputerowej 20 obiektów, sygn.: MK 6335-6354. Przeprowadzono, przy udziale pracowników innych działów biblioteki, skontrum zbiorów muzealnych: w magazynie zabytków archeologicznych w baszcie północno – wschodniej, w szafie holenderskiej w Jadalni, w magazynie obrazów, w zakątku z pamiątkami rodzinnymi w Sali Mauretańskiej, w gablotach w Sali Mauretańskiej, w Skarbcu (13 szuflad szafki z medalami), w Pracowni Działu Muzealnego i w magazynie grafiki. Do bazy komputerowej, służącej zarazem za kartotekę topograficzną muzealiów i rejestr wypożyczeń, wpisano zawartość 941 poz. inwentarza muzealnego uzupełniając opis o brakujące informacje.

Fotografie historyczne i użytkowe, grafika i rysunki, monety, plany architektoniczne, exlibrisy i dokumenty życia społecznego.

Wpisano do księgi inwentarzowej fotografii historycznych 18 szt. fotografii, sygn.: fot 9063-9080. Zinwentaryzowano w bazie komputerowej 30 j. inw. = 43 szt. fotografii użytkowych, sygn.: Muz 9407-9436. Wpisano do księgi inwentarzowej 3 rysunki, sygn.: AO 1399-1400. Wpisano do księgi inwentarzowej 14 monet, sygn.: M 484-497. Zinwentaryzowano, w bazie komputerowej w programie MAK 3 plany architektoniczne, sygn.: Pl 947-949. Zinwentaryzowano w bazie komputerowej 1042 exlibrisy, sygn.: Ex 12702-13743. Uporządkowano zbiór materiałów z tzw. drugiego obiegu z lat 1976-1990 (czasopisma), liczący 1227 wol. Posegregowano wg formatów, wyłączono dublety, druki (książki i broszury), druki ulotne i materiały wyborcze.

B. Informacja o zbiorach.

Przeprowadzono 47 kwerend lub udzielono odpowiedzi na zapytania dotyczące zbiorów muzealnych lub graficznych. Przygotowano obiekty związane z podróżą W. Zamoyskiego do Australii (1879-1881) w związku z realizacją przez TVP programu o podróżach Wielkopolan. Udzielono informacji o historii Zamku Kórnickiego redaktorowi pisma „Sowa Mokotowa”.

C. Opracowanie zbiorów muzealnych i graficznych.

Wstępnie zbadane zostały zabytki archeologiczne ze spuścizny po A. Madeyskim. Skatalogowano złote monety ze zbiorów kórnickich. Publikacja katalogu w *Przeglądzie Numizmatycznym* zaplanowana jest na pierwszy kwartał 2009 r. Opracowano noty o 44 rycinach (sygn. C 2046-2089) do katalogu wystawy *Droga do Watykanu* w Pałacu Krzysztofory, Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Wprowadzono do w bazy komputerowej 88 opisów inwentarzowych klisz graficznych.

W zakresie fotografii historycznych opracowano w bazie komputerowej 125 fotografii z dawnych zasobów i 74 fotografii ze spuścizny po Antonim Madeyskim. Opracowano także noty o 5 fotografiach do katalogu wystawy *Droga do Watykanu* w Pałacu Krzysztofory, Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. Opracowano też fotografie (IV 973/1-25) oraz przygotowano notkę do katalogu wystawy *Stambuł w fotografii Jamesa Robertsona* w Galerii p.f Centrum Kultury Zamek w Poznaniu.

Przeprowadzono korektę opracowania 34 planów architektonicznych w bazie komputerowej w programie MAK.

Do bazy komputerowej wpisano kartotekę ekslibrisów o tematyce szachowej podarowanych przez p. Jerzego Giżyckiego z Warszawy.

D. Zabezpieczenie i konserwacja obiektów muzealnych

Przeprowadzono przegląd Saloniku (wraz z zawartością komód) pod względem konserwatorskim. Kontynuowano przepakowanie grafiki formatu A w nowe obwoluty z papieru bezkwasowego (niemalże cały zbiór). Przepakowano też rysunki, sygn. AO 1-331, w obwoluty z papieru bezkwasowego i nowe teczki. Również fotografie formatu II (do sygnatury II 300) zostały przepakowane w koperty z papieru bezkwasowego.

Do konserwacji oddano tarcze herbowe ze stropu Jadalni: nr 53 (*Ogończyk*), nr 54 (*Ciołek*), nr 55 (*Dołęga*), *Starykoń*.

W konserwacji pozostają:

- 24 elementy uzbrojenia husarskiego oraz 5 obiektów (MK 2146, MK 2153, MK 2331, MK 2262/5-6, MK 2264/1) oddanych do konserwacji w 2006 r. w ramach Podyplomowego Studium Konserwacji Zabytków Metalowych, Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK w Toruniu;
- obraz olejny (MK 3423) – w ramach prac dyplomowych studentów Zakładu Konserwacji Malarstwa i Rzeźby Polichromowanej Instytutu

Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK w Toruniu (oddane do konserwacji w 2005 r.);

- obraz *Wjazd kardynała Jerzego Radziwiłła do Rzymu* (MK 3362) u pp. A.A. Lewandowskich (oddany do konserwacji w 2005 r.).

E. Magazyny muzealne i graficzne.

Uporządkowano grafiki C 582-823 oraz rysunki AO 226-1050 na 4 partie, wg rzeczywistych formatów. Poddano segregowaniu i pracom porządkowym foldery reklamowe, ułożono alfabetycznie wg tytułów lub nazw wydawców prospekty wydawnicze z XIX i XX. Materiały przekazano do archiwum bibliotecznego.

Przeniesiono zbiór ekslibrisów do szafy w hallu drugiego piętra. Dzięki temu ekslibrisy są lepiej zabezpieczone, a dawny magazynek ekslibrisów służy wyłącznie jako pomieszczenie dla serwera i podręczny magazynek gospodarczy.

F. Ekspozycja.

Przygotowano wystawkę poświęconą rzeźbiarzowi Antoniemu Madeyskiemu (1862-1939) w hallu na pierwszym piętrze Zamku w związku z formalnym przekazaniem spuścizny po A. Madeyskim do zbiorów biblioteki. Wystawka została przeniesiona do zakątka pamiątek rodzinnych w Sali Mauretańskiej.

G. Wypożyczenia obiektów na wystawy krajowe i zagraniczne.

Odebrano 7 eksponatów (MK 1311, MK 1318, MK 1326, MK 1327, MK 1328, MK 1343, MK 1389) po wystawie *Drutami los nas twardy splótł ... Żołnierze polscy w obozach jenieckich niemieckich i sowieckich w czasie II wojny światowej* w Wielkopolskim Muzeum Wojskowym, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu .

Odebrano 6 eksponatów (MK 2445) po wystawie *Strój polski i jego elementy*, w Muzeum Pozytywizmu w Gołotczyźnie, (14.12.2007 - 30.04.2008).

Wypożyczono rysunek A. Grottgera (CO VIII 106) na wystawę *Artur Grottger* w Muzeum Okręgowym w Toruniu, 17.05.2008 - 29.06.2008 i odebrano po wystawie.

Wypożyczono dwa romańskie ciosy kamienne (MK 2952, MK 3232) na wystawę *Ecce Crucem Domini ... skarby inowrocławskich kościołów* w Muzeum im. Jana Kasprówicza w Inowrocławiu, 17.05.2008 - 15.06.2008 i odebrano po wystawie.

Wypożyczono 15 eksponatów (AO VIII 692, B XV 1057, C XXVII 2394, MK 1422, MK 1424, MK 2588, MK 2589, MK 3024, MK 3027, MK 3118,

MK 3168, MK 3171, MK 3987, MK 4095 oraz wybrane okazy z kolekcji minerałów) na wystawę *Arystokrata dookoła świata* w Muzeum Zamoyskich w Kozłowie, 7.07.2008 – 31.10.2008 oraz odebrano eksponaty po wystawie.

Wypożyczono 5 grafik (A XIX 1734, A XX 1764, A XXI 1770, C X 1604, C X 1605) i tłok pieczęci J. Zaremby (MK 2548) na wystawę poświęconą Konfederacji Barskiej w Muzeum Historii Miasta Poznania, 20-23.06.2008 i odebrano po wystawce.

Wypożyczono fotografie (IV 973/1-25) na wystawę *Stambuł w fotografii Jamesa Robertsona* w Galerii pf Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, 27.10.2008 – 30.11.2008.

Wypożyczono 4 rysunki (DO IV 80-83) na wystawę organizowaną z okazji 90. rocznicy Powstania Wielkopolskiego w Galerii Sztuki Muzeum Okręgowego w Lesznie, 7.11.2008 – 15.02.2009.

Przedłużono okres ekspozycji bursztynowej cygarniczki (MK 4453) w Muzeum Bursztynu, Muzeum Historycznego Miasta Gdańska, do 31 maja 2009 r.

Wypożyczono sztandary Towarzystw Powstańców i Wojaków z Kórniku i Bnina (MK 5756, MK 6029) na uroczystości związane z 90. rocznicą powstania wielkopolskiego i odsłonięciem pomnika przy Placu Powstańców Wielkopolskich w Kórniku, 27 grudnia 2008 r.

Wypożyczono 5 fotografii (fot 429, 430, 872, 969/2, 1047) i cykl 44 grafik (C 2046-2089) na wystawę *Droga do Watykanu* w Pałacu Krzysztofora w Krakowie, 11.10.2008 - 1.03.2009.

H. Ponadto, w ramach pozyskiwania i odzyskiwania zbiorów muzealnych

wykonane zostały następujące prace:

- od Jerzego Giżyckiego z Warszawy przejęto dwie partie biblioteki o tematyce szachowej,
- od Michała Osten-Sacken z Gdańska przejęto wielotomowe opracowanie historii wielkopolskiej gałęzi rodziny Osten-Sacken, oryginalne dokumenty oraz kilkanaście albumów z fotografiami rodzinnymi z końca XIX i XX w,
- Od Elżbiety Przewłockiej w Warszawie odebrano maszynopis wspomnień Adama Turno,
- przygotowano projekt umowy darowizny obiektów ze spuścizny po A. Madeyskim p. Janusza Margowskiego z Poznania i p. Wandy Tittenbrun z Bydgoszczy, wraz z załącznikami w postaci szczegółowych spisów obiektów muzealnych, fotografii,

pocztówek, rysunków, druków i czasopism. Umowa została podpisana w Zamku Kórnickim 11 czerwca 2008 r.,

- wykonano kwerendy oraz fotokopie cyfrowe z archiwalnych fotografii dla MSZ i MKiDN (dotyczy szyszaka ze zbiorów Muzeum Kórnickiego oraz skrzydeł tzw. Tryptyku w Mądrych, znajdujących się przed wojną w zbiorach Muzeum Archidiecezjalnego w Poznaniu),
- złożono wizytę w Wojewódzkiej Komendzie Policji w Poznaniu (25.07.), w prokuraturze w Kijowie (16-17.09.) oraz w Prokuraturze Rejonowej w Środzie Wielkopolskiej (17.10.) w związku ze sprawą Orderu św. Stanisława (MK 2575) skradzionego z gabloty w Sali Mauretańskiej, a odnalezionego na Ukrainie. Złożono zeznania i dokumenty poświadczające prawo własności do obiektu, oraz dokonano identyfikacji orderu odnalezionego na Ukrainie.

Wykonano 288 fotokopii cyfrowych do publikacji w katalogach wystaw i innych wydawnictwach.

2. Ruch Turystyczny

Zamek Kórnicki w roku minionym odwiedziły 74 352 osoby, to jest znacznie mniej niż w kilku poprzednich latach, zwłaszcza w roku 2007, kiedy gościliśmy w Kórniku 90 507 turystów. Sprzedano 39 299 biletów ulgowych, 22.466 biletów normalnych i 2 229 biletów rodzinnych. W ramach wstępu bezpłatnego Zamek zwiedziło 5900 osób. Goście korzystali również z oferty Galerii „Wozownia” – kolekcję zabytkowych powozów obejrzało 17650 osób. W Galerii „Klaudynówka” Kórnicki Ośrodek Kultury przygotował wystawę prac studentów rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu. Obejrzało ją około 1 000 osób. Wśród zwiedzających muzeum zamkowe było około 5 000 gości z zagranicy, z czego ponad 800 osób to turyści w grupach zorganizowanych, pozostali zapoznawali się z ekspozycją muzealną indywidualnie.

VI. Działalność promocyjna, kulturalno-oświatowa i społeczna

Spotkania organizowane w zabytkowych salach Pałacu Działyńskich oraz Zamku Kórnickiego to jak zwykle sympozja i konferencje naukowe, debaty społeczne, promocje książek, koncerty muzyczne, konferencje prasowe, promocje doktorskie, posiedzenia i zebrania towarzystw naukowych, organizacji społecznych, politycznych i jednostek samorządowych. W 2008 r. odbyło się 129 takich spotkań.

Sala Czerwona oraz Sala Złota stanowią wspaniałą oprawę dla wielu uroczystości, które już na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń kulturalnych miasta Poznania. Są to między innymi:

Czwartki Literackie organizowane przez Bibliotekę Kórnicką i Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania, współfinansowane przez Bibliotekę Kórnicką PAN oraz Urząd Miasta Poznania. W minionym roku odbyło się 10 spotkań:

10 stycznia	<i>Pisarze polscy o sztuce przekładu. Rozmowa o antologii, wyznaniach i teoriach praktyków tłumaczenia, którzy niemożliwe czynią możliwym.</i> W dyskusji udział wzięli: Edward Balcerzan, Tomasz Mizerkiewicz, Ewa Rajewska
17 stycznia	Jan Berdyszak, <i>O niewyraźności</i> . Słowo wstępne: Marta Smolińska-Byczuk
21 lutego	Michał Buchowski, <i>Komunizm jako magia i religia</i> . Słowo wstępne: Krzysztof Brzechczyn (Obecnych około 70 osób)
3 kwietnia	Kresimir Bagic, Branko Cegec, Ivica Prtenjaca, Senko Karuza, Tvrtko Vukovic – <i>Chorwacko-polski wieczór literacki</i> . Prowadzenie: Bogusław Zieliński i Marija Juric
24 kwietnia	Krzysztof Pomian, <i>Myśli o tożsamości europejskiej</i> . Słowo wstępne: Piotr Piotrowski
4 czerwca	Jerzy Kłoczowski, <i>Chrześcijaństwo w Polsce w kontekście europejskim od X do XXI wieku</i> . Słowo wstępne: Kazimierz Ilski
20 czerwca	Uładzimir Arłou, Lawon Barszczewski, Andrej Chadanowicz, Uładzimir Niaklajew, Adam Pomorski, <i>Otwieramy Białoruś</i> . Prowadzenie: Agata Firlej
23 października	Dubravka Ugresic, <i>Wieczór autorski</i> . Prowadzenie: Krystyna Pieniążek-Marković i Bogusław Zieliński (Obecnych około 150 osób)
13 listopada	Bronisław Wildstein, <i>„Dolina Nicości” w Polsce czyli wszędzie</i> . Słowo wstępne: Maciej Mazurek
19 grudnia	Michał Chmara, Tomasz Schramm, Piotr Śliwiński, Wacław Wilczyński, Paweł Wieczorkiewicz, <i>Dwa dwudziestolecia 1918-1939 1989-2008</i>

Spotkania z cyklu w Jesiennej Zadumie o tych, którzy odeszli ..., poświęcone pamięci tych, którzy w swoisty sposób zapisali się w naszej pamięci i w historii miasta lub regionu, a którzy swoim życiem i pracą zasłużyli na szczególną pamięć i szacunek. Spotkania te organizowane są przez Bibliotekę Kórnicką PAN (Janina Martyna) oraz, od roku 2007, Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania. Autorką spotkań jest Pani Małgorzata Dryjska. Podczas wieczoru, który odbył się 27 października 2008 r. wspominani byli:

- 1) prof. Jerzy Wisłocki (UAM, b. dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN, Przewodniczący Rady Programowej Fundacji „Ochrona Zabytków Wielkopolski, założyciel i Prezes Stowarzyszenia Wlkp. Pozytywistów) - wspominali: *prof. Tomasz Jasiński*; UAM, Dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN oraz *doc. Barbara Wysocka*; Bibl. Kórnicka PAN,
- 2) prof. Zygmunt Boras (UAM - Zakład Historii Nowożytnej do XVIII w.) - wspominał *prof. Maciej Serwański*; Wyd. Historii UAM,
- 3) Zdzisław Beryt (dziennikarz) - wspominał *Adam Pawłowski*; redaktor naczelny „Głosu Wielkopolskiego,
- 4) Leokadia Serafinowicz (twórca i b. Dyrektor Teatru Lalki i Aktora „Marcinek” oraz Jerzy Goldbeck (aktor Teatru LiA „Marcinek” oraz Teatru Animacji) - wspominał *Antoni Kończal*, dyrektor Teatru Animacji,
- 5) Roman Henicz (b. dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. K Potockiej, Prezes Poznańskiego Chóru Nauczycieli im. I. Paderewskiego) - wspominała *Barbara Ruszkiewicz*, b. wicedyrektor. V LO im. K. Potockiej w Poznaniu,
- 6) prof. Ryszard Schramm - wspominał: *prof. Tomasz Schramm - syn*; Wyd. Historii UAM, Konsul Honorowy Francji,
- 7) por. Michał Smyczyński (13 Eskadra Lotnictwa Transportowego w Krakowie i 7 Eskadra Lotnictwa Taktycznego w Powidzu) - wspominał *prof. Tadeusz Smyczyński - ojciec*, Instytut Nauk Prawnych PAN,
- 8) Wanda Luboińska (92-letnia nauczycielka pokoleń pielęgniarek, b. dyrektor Szkoły Pielęgniarek, odznaczona Medalem Florencji Nightingale - najwyższym, światowym odznaczeniem pielęgniarskim) - wspominała *Eleonora Kamińska*, dyrektor Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych,
- 9) prof. Wincenty Pezacki (Uniwersytet Przyrodniczy - b. Akademia Rolnicza w Poznaniu) twórca Muzeum Gospodarki Mięsnej w Sielinku i Muzeum w Szreniawie) - wspominał *prof. Erwin Wąsowicz*, b. rektor Uniwersytetu Przyrodniczego,
- 10) prof. Mieczysław Rutkowski (Uniwersytet Przyrodniczy - b. AR, Dziekan Wydziału Rolniczego, b. Prezes Towarzystwa Miłośników Wilna Ziemi Wileńskiej) - wspominał *prof. Tadeusz Caliński*, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,

- 11) ks. prałat Andrzej Czerniak (b. proboszcz parafii pw. Św. Krzyża na Górczynie, w Poznaniu), ks. kanonik Jan Twardy (b. proboszcz parafii pw. św. Łukasza Ewangelisty na Os. Rusa w Poznaniu) oraz ks. Czesław Kamiński (Przełożony Generalnego Towarzystwa Księży Chrystusowców dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu) - wspominał ks. *Maciej Kubiak*; dyrektor Radia „Emaus”,
- 12) Edward Kmiciewicz (solista Teatru Wielkiego Poznaniu) - wspominał *Andrzej Wiza*, wiceprezes Towarzystwa. Muzycznego im. K. Kurpińskiego, b. dyrektor Teatru Muzycznego w Poznaniu,
- 13) Juliusz Kowalski (b. dyrektor Galerii „U Jezuitów”, kurator wielu wystaw artystycznych) - wspominał prof. Wojciech Mueller; b. rektor Akademii Sztuk Pięknych oraz Maciej Łubowski, prezes Poznańskiego Oddziału Polskiego Związku Artystów Plastyków,
- 14) Gerard Górnicki (pisarz, b. prezes Poznańskiego Oddziału Związku Literatów Polskich) - wspominał *Ryszard Danecki*, literat,
- 15) Stanisław Garczarczyk (dziennikarz sportowy) - wspominał *Andrzej Wituski*, b. prezydent Poznania, Prezes Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego,
- 16) Tadeusz Jarmołowicz (b. radny Poznania) - wspominał *prof. Antoni Szczuciński*, przewodniczący Komisji Kultury Rady Miasta Poznania.
Program emitowany był przez TVP.

Kolejne edycje Konkursu Jakości Produktów i Usług Najlepsze w Polsce – The Best In Poland, organizowane przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego – 3 spotkania.

Edycje Konkursu Wielkopolska Jakość - dla najlepszych wielkopolskich przedsiębiorstw, organizowane przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Badań nad Jakością i Kapitułę Programu Najwyższa Jakość z prof. Wiktorem Garbusiewiczem na czele. Konkursowi towarzyszą **Koncerty Muzyki Dawnej** wykonywane przez członków Stowarzyszenia Miłośników Kultury i Sztuki wyłącznie na kopiach instrumentów siedemnastowiecznych - 6 spotkań.

Konferencje i wykłady, w tym konferencje naukowo-szkoleniowe dla lekarzy – pulmonologów, alergologów, chirurgów, pediatrów (5 spotkań).

Absolutorium ABM Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Promocje doktorskie Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (8 spotkań).

Spośród ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Pałacu Działyńskich w 2008 r. należy wymienić:

Konferencje naukowe:

- Sesja naukowa w 60 rocznicę śmierci Rotmistrza Witolda Pileckiego *Między Dwoma Totalitaryzmami* - organizacja Wojewoda Wielkopolski, Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Prezydent Miasta Poznania, Rektor UAM, Fundacja Muzyczna „APOLLO, Biblioteka Kórnicka PAN, Fundacja Muzyczna APOLLO, 20.05.08.
- V Warsztaty *Biblioteki Cyfrowe* oraz I Ogólnopolska Konferencja *Biblioteki Cyfrowe 2008*, organizacja Poznańskie Centrum Superkomputerowo Sieciowe, Poznańska Fundacja Bibliotek Naukowych i Biblioteka Kórnicka PAN, 24-25.11.08.
- Konferencja *Człowiek współczesny w poszukiwaniu zagubionej tożsamości - Stowarzyszenie Civitas Chrystiana*, organizacja Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Chrystiana”, 16.02.08.
- Wykład *Giełda, a Gospodarka* – dr Eryk Łon, organizacja Stowarzyszenie Warsztaty Idei Obywateli Rzeczypospolitej, Biblioteka Kórnicka PAN, 21.06.08.
- Konferencja środowisk intelektualnych *Inteligencja akademicka wobec wyzwań dla Polski* – organizacja Prawo i Sprawiedliwość, 24.06.08.
- Konferencja podsumowująca projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i Urzędu Miasta Poznania Kompleksowy Program doradczo-szkoleniowy szansa dla kobiet Poznania i powiatu poznańskiego, organizacja Polska Federacja Klubów Business and Professional Women., 28.01.08.
- Konferencja *Fundusze unijne 2007 -2013*, organizacja Gazeta Prawna, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 08.05.08.
- Konferencja *Poznańskie Dyskusje Pozarządowe 2008 – organizacja Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związków Organizacji Pozarządowych oraz Urząd Miasta Poznania*, 18.12.08.

Wystawy

- *Przyroda* - malarstwo artystów z nurtu ECO-Artu.,
- Wystawa fotograficzna Henryka Błochino *Ludzie Chin*.
- Wystawa gobelinów z kolekcji *Grotty Lascaux* artystki Marii Gostylli-Pachuckiej.

Koncerty

- Koncert Zespołu Wokalnego *INSPIRO Ensemble* – wykształconych muzycznie pasjonatów śpiewu *a cappella*.

- Koncert z okazji Jubileuszu X-lecia Stowarzyszenia Kulturalnego im. Praksedy Lemańskiej.
- Koncert Patriotyczny z okazji 60. rocznicy Wiosny Ludów w Wielkopolsce w wykonaniu Poznańskiego Chóru Nauczycieli im. Ignacego Paderewskiego pod dyrekcją Ryszarda Łuczaka. Współorganizacja - Biblioteka Kórnicka PAN.
- Koncert Patriotyczny *Mamy Niepodległą* w 90 rocznicę uzyskania Wolności w wykonaniu orkiestry kameralnej *Bałtycki Kwintet Dęty* – organizacja Stowarzyszenie Warsztaty Idei Obywateli Rzeczypospolitej i Biblioteka Kórnicka PAN.
- Koncert muzyczny *Mozart ma głos* w ramach Festiwalu Mozartowskiego w wykonaniu studentów i pedagogów Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. I. Paderewskiego w Poznaniu. Organizacja - Fundacja KRAĞ Przyjaciół Poznańskiego Chóru Katedralnego i Biblioteka Kórnicka PAN.
- W Zamku Kórnickim, w ramach cyklu muzycznego *Akademia Pieśni Polskiej* odbył się tylko jeden koncert, który był częścią VIII Festiwalu Hoffmannowskiego pn. *Muzyka polska i niemiecka czasów Hoffmanna* (19 kwietnia).
- W dniach od 6 lipca do 24 sierpnia, w Kórniku miały miejsce imprezy muzyczne ujęte w programie IV Letniego Festiwalu *Muzyka z Kórnika* przygotowanego przez artystę z Teatru Wielkiego w Poznaniu, pana Tomasza Raczkiewicza, we współpracy z Biblioteką Kórnicką.
- Dnia 6 grudnia na Zamku Kórnickim miłośnicy muzyki W.A. Mozarta wysłuchać mogli pięknego koncertu w ramach odbywającego się w Poznaniu Festiwalu Mozartowskiego.
- Na przestrzeni całego roku w pomieszczeniach zamkowych pięciokrotnie dawał przedstawienia kórnicki teatr *Legion*.

Promocje książek i czytelnictwa

- Promocja książki pt. *Pozytywista z duszą romantyka. O życiu i twórczości Edwarda Serwańskiego*, pod red. naukową prof. dr. hab. Henryka Olszewskiego z serii *Wielkopolskie Dwudzieste Wieku*. Spotkanie prowadzili: prof. dr hab. Jadwiga Kiwerska i prof. Henryk Olszewski - organizacja Wydawnictwo Poznańskie Sp. z o.o.
- „Kontynuacja i Odrzucenie” – spotkanie z Prezesem Międzynarodowego PEN Clubu Jiri Grusa i Wiceprezesem Polskiego PEN Clubu Adamem Pomorskim. Spotkanie prowadzili: Anna

Gawarecka i Przemysław Czapliński, organizacja Katedra Filologii Słowiańskiej UAM i Biblioteka Kórnicka PAN.

- Promocja najnowszego zbioru poezji poznańskiego poety Ryszarda Daneckiego: „Witaj Jasności”, nawiązującego do 90. rocznicy Powstania Wielkopolskiego. Organizacja Zarząd Główny Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego i Biblioteka Kórnicka PAN,
- *Wieczór w Bibliotece Kórnickiej*, w ramach *Tygodnia Bibliotek* w Poznaniu:
 - wykład „Twórcy Biblioteki Kórnickiej” oraz prezentacja zbiorów (makiety) oraz czytelni i księgozbioru podręcznego w Pałacu Działyńskich – przygotowała dr Magdalena Biniaś-Szkopek,
 - prezentacja multimedialna dotycząca zbiorów Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej – przygotowała Jolanta Mazurek.

W przygotowaniach i pracach organizacyjnych *Wieczoru* uczestniczyli również Maciej Pietrowicz, Kinga Padurska i Janina Martyna.

Biblioteka Kórnicka udostępniła pomieszczenia w Pałacu Działyńskich między innymi na spotkania Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Poznaniu (6 spotkań), spotkania i uroczystości Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego (4 spotkania), spotkania Wojewódzkiej Rady Konserwatorów (3 spotkania).

Wzięła też udział w *Poznańskim Betlejem* organizowanym przez Wydział Relacji Społecznych Urzędu Miejskiego w Poznaniu udostępniając bezpłatnie, przez okres jednego tygodnia, od 15 do 21 grudnia pomieszczenia pałacowe na warsztaty plastyczne dla dzieci.

VII. Inwestycje i remonty

W okresie letnim ze środków Gospodarstwa Pomocniczego B.K. *Zamek w Kórniku* przeprowadzono wymianę trzech pieców kaflowych w mieszkaniach lokatorskich zlokalizowanych w budynkach nr 47 i 48 przy placu Niepodległości w Kórniku.

Mimo posiadanych opinii technicznych dotyczących stanu konstrukcji dwóch zabytkowych budynków mieszkalnych przy placu Niepodległości nr 47 i 50 w Kórniku i zawartych w nich opisów widocznych uszkodzeń zarówno ścian zewnętrznych i wewnętrznych oraz połaci dachowych i piwnic, a także wniosków i zaleceń mających na celu przywrócenie obu obiektów do pełnej i bezpiecznej używalności – nie udało się przeprowadzić, choćby w największym zakresie, koniecznych i wymaganych wspomnianą dokumentacją robót naprawczych. Powodem był - i jest w roku bieżącym nadal – całkowity brak środków w budżecie biblioteki przeznaczonych na finansowanie remontów i wydatków inwestycyjnych, tymczasem według wstępnych ocen kosztorysowych (zlecenie wykonania pełnych kosztorysów inwestorskich zostało wstrzymane) przygotowanych na prośbę biblioteki w roku 2008 - łączny koszt renowacji obu budynków przekroczyłby 500 tysięcy złotych.

Na podstawie decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Poznaniu z dnia 22 września 2008 r. zamknięty został dla ruchu pieszego kamienny most nad fosą okalającą Zamek Kórnicki oraz granitowe schody prowadzące na ten most z przedzamcza. Z początkiem października otrzymaliśmy nakaz Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu zobowiązujący nas do przeprowadzenia niezbędnych prac remontowo – konserwatorskich obu wymienionych wyżej budowli. Wejście na most kamienny zostało natychmiast zamknięte i zabezpieczone (koszt prac poniosła Biblioteka Kórnicka), a ruch turystów odwiedzających Zamek i osób korzystających z czytelni bibliotecznej skierowano poprzez arboretum i drewniany mostek do przyziemi zamkowych i stamtąd schodami do pomieszczeń muzealno – bibliotecznych.

Przystąpienie w roku 2009 do realizacji prac renowacyjnych ujętych w posiadanej dokumentacji technicznej i poprzedzonych wymaganymi procedurami przetargowymi uzależnione będzie od zgromadzenia na koncie biblioteki środków finansowych w określonej kosztorysem inwestorskim wysokości 2 700 000 zł.

W połowie roku dzięki przychylnym nam decyzjom Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu odnowiona została ściana frontowa Domku Gotyckiego. Odświeżona elewacja z pięknymi polichromiami przedstawiającymi

symbole nauki i portrety Mikołaja Kopernika, Marii Skłodowskiej – Curie, Stanisława Staszica oraz Jana i Jędrzeja Śniadeckich prezentuje się wspaniale i razem z sąsiadującym Pałacem Działyńskich stanowi prawdziwą ozdobę zachodniej ściany poznańskiego Starego Rynku.

W listopadzie Miejski Konserwator Zabytków w Poznaniu przystąpił do prac konserwatorskich długiej ściany bocznej Pałacu Działyńskich od strony ulicy Franciszkańskiej. Prace trwały do końca grudnia minionego roku. Roboty renowacyjne na obu zabytkowych obiektach Polskiej Akademii Nauk sfinansowane zostały ze środków Miasta Poznania. Władze Poznania przyrzekają dalszą pomoc w roku 2009 przy renowacji elewacji tylnej w ogrodzie pałacowym.

We wrześniu z uwagi na stale rosnące ceny usług telekomunikacyjnych oraz ze względu na stan techniczny mocno już wysłużonej analogowej centrali telefonicznej typu SPC 100 zainstalowanej w Kórniku, w budynku administracyjno – magazynowym biblioteki, zdecydowaliśmy się na całkowitą zmianę systemu połączeń głosowych i wykreślenie wydatków budżetowych związanych z serwisowaniem i konserwacją wymienionej wyżej centrali telefonicznej.

W ogłoszonym otwartym konkursie ofert na obsługę telekomunikacyjną biblioteki udział wzięli wszyscy ważniejsi operatorzy telefonii komórkowej: GSM PLUS, ERA i ORANGR oraz Tele Polska, Tele 2 i Netia. Na zaproszenie nasze nie zareagowała jedynie Telekomunikacja Polska S.A.

Powołana przez dyrektora biblioteki komisja do spraw oceny otrzymanych ofert wybrała propozycję operatora GSM PLUS zawierającą najkorzystniejsze warunki współpracy i finansowania kosztów usług telekomunikacyjnych.

W Zamku w Kórniku pozostało jedno łącze analogowe z powszechnie znanym numerem bibliotecznym 061 8170 -081 oraz łącze dodatkowe obsługujące systemy sygnalizacji przeciwpożarowej i włamaniowej, natomiast pracownicy wszystkich działów bibliecznych posługują się w połączeniach wewnętrznych i zewnętrznych wyłącznie aparatami komórkowymi. Podobnie jest w poznańskiej siedzibie biblioteki, w Pałacu Działyńskich, gdzie pozostał dotychczasowy numer 061 852 48 44, obsługujący również połączenia faksowe, natomiast kontakty wewnętrzne i zewnętrzne pracowników odbywają się przy wykorzystaniu telefonów komórkowych.

Rozliczenia miesięczne za okres minionego półrocza potwierdzają słuszność podjętych we wrześniu ubiegłego roku decyzji.

VIII. Wynajem pomieszczeń

Z końcem kwietnia Bank Raiffeisen Polska S.A. zrezygnował z wynajmowania kolejnych pomieszczeń w części parterowej Pałacu Działyńskich w Poznaniu objętych umową najmu z 18 stycznia 2005 r. Obecnie umowa z tym bankiem dotyczy już tylko wynajęcia 112 m². na parterze tzw. Domku Gotyckiego (spisano w tej sprawie aneks). Pozostawione pomieszczenia w przyziemiu Pałacu o łącznej powierzchni 120 m², wykorzystywane dotąd jako skarbiec bankowy wraz z trezorem oraz kasami mogą nadal służyć wyłącznie firmom prowadzącym działalność bankową, bądź sortowniom znaków pieniężnych. Biblioteka czyni starania w kierunku wynajęcia tej specyficznej powierzchni Pałacu.

W drugiej połowie maja Biuro Rachunkowo – Podatkowe „Rachuba” mające swą siedzibę na III piętrze Pałacu Działyńskich również wypowiedziało dotychczasową umowę najmu. Zwróciliśmy się do Biura Zarządzania Majątkiem Kancelarii PAN z prośbą o umożliwienie dalszego wynajmowania tej niewielkiej, a niewykorzystywanej na cele biblioteczne powierzchni.

W Kórniku, w oficynie „Australia” opuszczone mieszkanie służbowe dr. Zbigniewa Kalisza zostało podzielone i w powstałych tą drogą dwóch mniejszych lokalach z dniem 1 czerwca 2008 zamieszkali: Aneta Ostroróg, pracownik Działu Zbiorów Specjalnych biblioteki oraz Łukasz Fober, pracownik Działu Nowych Druków. Zawarto też umowę najmu małego, jednopokojowego mieszkania na I piętrze wym. wyżej oficyny z Magdaleną Marcinkowską, p.o. kierownika Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki Kórnickiej.

Wykaz pracowników Biblioteki Kórnickiej Polskiej Akademii Nauk wraz z Gospodarstwem Pomocniczym *Zamek w Kórniku* (stan na 31 grudnia 2008)

1. prof. dr hab. Tomasz Jasiński – dyrektor
2. mgr Tadeusz Chwalny – zastępca dyrektora
3. Grzegorz Rozwadowski – główny księgowy
4. mgr Mirosław Kwieciński – kierownik Gospodarstwa Pomocniczego
5. mgr Alicja Wiła – główny księgowy Gospodarstwa Pomocniczego

Sekretariat i Archiwum

6. mgr Katarzyna Woźniak – starszy bibliotekarz, kierownik

Dział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów

7. mgr Ewelina Nowak – starszy bibliotekarz, kierownik
8. Beata Biedermann – bibliotekarz
9. Irmina Fludra – bibliotekarz

Dział Opracowania Nowych Druków i Czasopism

10. mgr Anna Gryglas-Ratajczak – starszy kustosz, kierownik
11. mgr Łukasz Fober – starszy bibliotekarz
12. mgr Rafał Pawlak – starszy bibliotekarz
13. mgr Sonia Drygas – młodszy dokumentalista
14. Irena Potocka – bibliotekarz

Dział Zbiorów Specjalnych

15. mgr Magdalena Marcinkowska – bibliotekarz, p.o. kierownika
16. dr Wanda Karkucińska – starszy kustosz dyplomowany
17. dr Maria Hłyń – adiunkt
18. dr Jacek Jaskulski – adiunkt
19. dr Korneliusz Kaczor – adiunkt
20. mgr Maria Łuczak – starszy kustosz
21. mgr Monika Małecka – bibliotekarz
22. mgr Aneta Ostroróg – bibliotekarz

Dział Udostępniania Zbiorów

- 23. dr Magdalena Biniak – Szkopek – adiunkt, kierownik
- 24. mgr Jan Łuczak – starszy kustosz
- 25. mgr Justyna Olszewska – bibliotekarz (urlop wychowawczy)
- 26. Kinga Padurska – pracownik obsługi

Dział Muzealny

- 27. mgr Mikołaj Potocki – renowator, kierownik
- 28. dr Łukasz Jastrząb – adiunkt

Dział Magazynów Biblioteki i Muzeum

- 29. Jan Król – bibliotekarz, kierownik
- 30. Urszula Dudziak – starszy magazynier
- 31. Mieczysław Gubała – magazynier
- 32. Piotr Jaskuła – starszy rzemieślnik, intrologator
- 33. Hanna Szcześniak – sprzątaczką

Dział Ruchu Turystycznego

- 34. Leszek Grzeškowiak – starszy renowator, kierownik
- 35. Maria Jańczyk – starszy rzemieślnik
- 36. Sławomira Jabłońska – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 37. Irena Kominek – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 38. Maria Pawłowska – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 39. Beata Taciak – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 40. Wanda Pietrowicz – starszy magazynier
- 41. Ewa Górka – sprzątaczką
- 42. Henryk Jaskuła – robotnik

Pracownia Fotograficzna

- 43. Zdzisław Nowakowski – technolog, kierownik
- 44. Monika Szczepaniak – pracownik obsługi

Oddział w Poznaniu

- 45. mgr Janina Martyna – starszy kustosz, kierownik
- 46. mgr Agnieszka Królczyk – starszy dokumentalista
- 47. Agnieszka Jóźwiak – woźna
- 48. Henryk Szymaniak – woźna
- 49. Marcin Grabowski – dozorca

Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych

- 50. mgr Jolanta Mazurek – starszy dokumentalista, kierownik
- 51. mgr Łukasz Borowiak – dokumentalista
- 52. mgr Wojciech Zagartowski – dokumentalista
- 53. Grzegorz Matz – młodszy dokumentalista
- 54. mgr Monika Korkosz – młodszy dokumentalista
- 55. mgr Adam Fludra – młodszy dokumentalista
- 56. Joanna Sobieraj – młodszy dokumentalista

Dział Finansowo – Księgowy i Administracja

- 57. Wiesława Kuźma - starsza księgowa
- 58. Anna Organiściak – kasjerka
- 59. Karolina Kośla – intrologator, obsługa administracyjna biblioteki
- 60. Teresa Sarnowska – sprzątaczką
- 61. Wojciech Szczepański – inspektor nadzoru budowlanego

- 62. dr Zbigniew Kalisz - starszy specjalista d.s. rozwoju biblioteki,
- 63. mgr Małgorzata Quinkenstein - specjalista d.s. rozwoju biblioteki,

Zbiory Biblioteki Kórnickiej w 2008 r.

Stan na 31 grudnia 2008 r.

	Zbiory	Gromadzenie w 2008		Ogółem stan zbiorów oprac. na 31.12. 2007		Opracowanie w 2008 r.		Ogółem stan zbiorów oprac. na 31.12.2008		Jedn. oblicz.
		poszcz. zbiory	ogółem	poszcz. zbiory	ogółem	poszcz. Zbiory	ogółem	poszcz. zbiory	ogółem	
Z B I O R Y	1. Nowe druki		2240		205 733		2394		208 127	wol.
	2. Czasopisma		1214		87 281		2010		89 291	wol.
	3. Zbiory specjalne		4440		112 118		2233		114 351	J. inw.
	a. rękopisy (dyplomy)	78		15 720		39		15 759		J. inw.
	b. stare druki	10		30 034		184		30 218		J. inw.
	c. bibl. szachowa	586		3 108		135		3 243		J. inw.
	d. kartografia	5		2 282		4		2 286		J. inw.
	e. grafika (plany, rys.)	5		13 745		6		13 751		J. inw.
	f. ekslibrisy	960		14 210		1042		15 252		J. inw.
	g. muzykalia	3		1 225		3		1 228		J. inw.
	h. DZS foldery	56		673		-		673		J. inw.
	i. zbiory filatelist.	-		47		-		47		J. inw.
	j. DZS (karty pocztowe i widokówki)	47		4 934		-		4 934		J. inw.
	k. fotografia hist.	314		9 062		18		9 080		J. inw.
	l. fotografia użyt.	1971		7 714		43		7 757		J. inw.
	m. mikrofilmy	368		8 148		695		8 843		J. inw.
R A Z E M	n. materiały fototechn. (fotokop.)	1		601		-		601		J. inw.
	o. dok. audio-wiz. (d.kasety)	1		41		-		41		J. inw.
	p. makiety st.dr. i rkpsów	-		50		-		50		J. inw.
	q. kserokopie	-		71		-		71		J. inw.
	r. nośniki elektron.	35		452		64		516		J. inw.
	s. zbiór pieczęci	-		1		-		1		J. inw.
	RAZEM druki nowe, czasop., zb. specj.		7894		405 132				411 769	J. inw.
II. ZBIORY MUZEALNE	1. Muzealia (galeria obrazów, rzemiosło artyst.)	12		5 926		20		5 946		J. inw.
	2. Numizmaty	37		13 090		14		13 104		J. inw.
RAZEM zbiory muzealne			49		19 016		34		19 050	J. inw.
III. DEPOZYT	1. Depozyt Bibl. Raczyńskich			10 271				10 271		wol.
	2. Depozyt Fr. Kosińskiego			221				221		wol.
RAZEM depozyty:					10 492				10 492	J. inw.
RAZEM ZBIORY BIBLIOTEKI KÓRNICKEJ			7943		434 640		6671		441 311	wol.

Wykonanie budżetu za rok 2008

I. Budżet

§	Nazwa paragrafu	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania
I.				
302	Nagrody i wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	3 000	3 000	100
401	Wynagrodzenia osobowe	1 359 280	1 359 280/*	100
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	87 977	87 977	100
411	Składki na ubezpieczenie społeczne	191 000	191 000	100
412	Składki na fundusz pracy	34 000	34 000	100
417	Wynagrodzenia bezosobowe	4 364	4 364	100
421	Zakup materiałów	38 400	38 400	100
424	Zakup książek i czasopism	75 928	75 928	100
426	Zakup energii	84 800	84 800	100
427	Zakup usług remontowych	25 200	25 200	100
428	Zakup usług zdrowotnych	2 800	2 800	100
430	Zakup usług pozostałych	76 728	75 728	100
434	Zakup usług konserwatorskich	8 904	8 904	100
435	Opłaty za dostęp do Internetu	6 800	6 800	100
436	Zakup usług telefonii komórkowej	2 500	2 500	100
437	Zakup usług telefonii stacjonarnej	17 000	17 000	100
441	Podróże krajowe służbowe	13 500	13 500	100
442	Podróże służbowe zagraniczne	6 000	6 000	100
443	Różne opłaty i składki	5 000	5 000	100
444	Fundusz świadczeń socjalnych	45 000	45 000	100
458	Odsetki pozostałe	7 975	7 975	100
461	Koszty postępowania sądowego	2 000	2 000	100
470	Szkolenie pracowników	1 980	1 980	100
474	Zakup materiałów papierniczych	5 000	5 000	100
475	Zakup oprogramowania i licencji	3 000	3 000	100
	RAZEM	2 108 236	2 108 236	100
II.				
	Dotacja z PAN na DOT	183 000	183 000	100
	Zakup zbiorów bibliotecznych	35 000	35 000	100
	Działalność bibliotek	136 000	136 000	100
	Prenumerata czasopism	12 000	12 000	100
III	Dotacja z Fundacji Zakłady Kórnickie	35 000	35 000	100
	Zakup książek	35 000	35 000	100
IV.	Dochody budżetowe	2 000	1 035	51,75

* Dodatkowo Biblioteka Kórnicka PAN sfinansowała wynagrodzenia w kwocie **50 912 zł** z tytułu prac pracowników Gospodarstwa Pomocniczego pn. „Zamek w Kórniku”, świadczonych na rzecz Biblioteki w następującym podziale:

- a) Pracownicy zatrudnieni na stałe – **39 028 zł**
- b) Imprezy obsługiwane przez pracowników Zamku w Kórniku - **11 884 zł**

Wyżej wymieniona pozycja znajduje się w sumie ogólnej wydatków na wynagrodzenia pracowników w ramach budżetu Biblioteki w paragrafie **4010 – Wynagrodzenia osobowe**

Dodatkowo pracownicy Biblioteki otrzymali wynagrodzenie w wysokości **79 173 zł i 29/100** z tytułu realizacji projektów naukowo – badawczych finansowanych z innych źródeł niż PAN Warszawa.

II. Gospodarstwo Pomocnicze

Dochody

	Plan	Wykonanie	% wykonania
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	1 215 000,00	1 183 893,94	97,44
w tym:			
- wstęp do Muzeum	540 000,00	558 803,06	103,48
- wynajem sal pałacowych	51 000,00	57 248,51	112,25
- wynajem sal zamkowych	43 000,00	47 902,00	111,40
- usługi kserograficzne	1 800,00	1 720,49	95,58
- usługi fotograficzne i reprograficzne	36 000,00	41 380,46	114,95
- wynajem pokoi gościnnych	16 500,00	16 451,94	99,71
- różne	200 000,00	235 298,26	117,65
- sprzedaż wydawnictw i pamiątek	40 700,00	43 536,12	106,97
- wpływ z czynszów	286 000,00	181 553,10	63,48

Rozchody

§	Nazwa paragrafu	Plan	Wykonanie	% wykonania
4010	Osobowy fundusz płac	366 000,00	386 653,47	105,64
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	31 000,00	31 000,00	100,00
4110	Składki ubezpieczeniowe ZUS	65 600,00	65 555,62	99,93
4120	Składki – Fundusz pracy	9 600,00	9 588,29	99,88
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	34 200,00	34 106,54	99,73
4210	Zakup mater. i przedm. nietrw.	46 300,00	46 246,22	99,88
4260	Energia	200 000,00	199 756,37	99,88
4270	Usługi remontowe	91 000,00	89 737,28	98,61
4300	Zakup usług pozostałych	329 800,00	323 811,01	98,18
4340	Zakup usług konserwatorskich	41 500,00	41 282,15	99,48
	Ogółem	1 215 000,00	1 227 736,95	101,05

Spis treści

Wstęp	1
I. Sprawy organizacyjne.....	3
1. Statut Biblioteki.....	3
2. Kolegium	4
3. Rada Naukowa	4
4. Kontrole.....	21
5. Kadra	21
II. Opracowania naukowe. Działalność dydaktyczna.....	23
1. Prace naukowe, publikacje pracowników	23
2. Działalność dydaktyczna.....	28
III. Działalność biblioteczna	29
1. Gromadzenie	29
2. Opracowanie nowych druków i czasopism	33
3. Zbiory specjalne	36
4. Archiwum	38
5. Udostępnianie	39
6. Pracownia fotograficzna.....	42
7. Magazyny, introligatornia	43
IV. Biblioteka cyfrowa	45
V. Działalność muzealna.....	47
1. Prace merytoryczne	47
2. Ruch Turystyczny.....	51
VI. Działalność promocyjna, kulturalno-oświatowa i społeczna.	52
VII. Inwestycje i remonty.....	58
VIII. Wynajem pomieszczeń.	60
 Załącz. 1. Wykaz pracowników	61
Załącz. 2. Gromadzenie i opracowywanie zbiorów 2008 r.	64
Załącz. 3. Wykonanie budżetu za rok 2008	65